

De Herziene Staten Vertaling

Waarom niet? !

27-12-2010

Verzameling commentaren tégen gebruik van de Herziene Staten Vertaling, overgenomen van:

- www.derokendevlaswiek.nl
- www.bijbelgelovendebaptisten.org
- www.getrouwevertaling.nl
- Gereformeerde Bijbel Stichting
- De Acta van de Nationale Synode 1618-1619

M.G. van der Hoeven

www.derokendevlaswiek.nl

De Herziene Statenvertaling is een valse naam, omdat de HSV geen revisie/herziening is van de Statenvertaling, maar een totaal nieuwe en valse vertaling, waarin populaire taal wordt gebezigd zoals we die bijv. ook aantreffen in Donald Duck stripboeken.

De vertalingspassages in de HSV waarin God tot de mens spreekt en andersom geven door de HSV gebezigde straattaal namelijk de indruk alsof God een speelkameraad van de mens is. De HSV is een schandelijke oneerbiedige vertaling.

Het doel van de Statenvertalers was dat men Gods Woord weer in de Nederlandse taal zou kunnen lezen en horen (s)preken. Dat doel is wezenlijk anders dan bij de HSV. De Statenvertaling is gericht op de brontaal, het Hebreeuws en het Grieks, terwijl de HSV op de doeltaal gericht is, nl. op het Nederlands. De HSV is duidelijk een mensgerichte rationele vertaling en derhalve zwanger van de geest der Verlichting.

In de zogenaamde "Herziene Staten Vertaling" zijn talloze teksten in gebiedende wijs gezet, terwijl de grondtekst de voltooide tijd weergeeft. Talloze teksten in de HSV zijn derhalve puur arminiaans vertaald.

Ook blijkt het dat in de HSV de inhoud van talloze teksten veranderd is, puur om te veranderen. Bijv. in Psalm 1 in de SV is het alledaagse woord "stoel" in de HSV vertaald met het antieke woord "zetel". De HSV schiet hiermee zijn eigen doel voorbij. Men wilde perse veranderen, dat ligt er duimendik op. De stichting HSV wilde duidelijk een nieuwe vertaling onder de subtiele dekmantel van herziening. De vertalers van de HSV blijken niet eens de grondtaal grondig te kennen waarin de Bijbel geschreven is. Heel veel teksten in de HSV zijn puur verkracht en van hun oorspronkelijke betekenis beroofd.

In de HSV ademt de geest der Verlichting en vele teksten in de HSV hebben zoals gezegd een arminiaanse lading. De HSV doet ook aan grove vervalsing van de grondtaal.

Een paar voorbeelden:

Genesis 3:15 (de moederbelofte)

SV: *"En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; Datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen."*

HSV: *"En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen."*

De HSV heeft het woord "**zaad**" vertaald met "nageslacht", maar met "**het Zaad**" van de

vrouw (de Kerk) wordt "**Christus**" bedoeld en niet Eva's nageslacht. Nageslacht is bovendien meervoud, terwijl "Zaad" enkelvoud is. Christus -het Zaad- is het Begin der (her)schepping Gods. Het nageslacht van Eva vertegenwoordigt niet de uitverkorenen, dus niet de kinderen der belofte, want in het nageslacht van Eva was ook het verworpen Kainsgeslacht begrepen. Christus is niet het Nageslacht (ook hoofdletter is misplaatst), maar het Zaad der vrouw. Het Zaad der vrouw ziet op de maagdelijke geboorte van Christus, Zijn heilige ontvanging door de Heilige Geest, hetwelk compleet wordt wegvertaald met het woord nageslacht in de HSV.

Kortom: In de HSV is de moeder aller beloften VERKRACHT, omdat Christus eruit wegvertaald is. De HSV is een duivelse aanslag op de heilige ontvanging van Christus.

Psalm 45:3

SV: *"Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Uw lippen; daarom heeft U God gezegend in eeuwigheid."*

HSV: *"U bent veel mooier dan de andere mensenkinderen; genade is op Uw lippen uitgegoten, daarom heeft God U voor eeuwig gezegend."*

Het woord "**schoner**" in de SV heeft een veel diepere en geestelijke betekenis dan het uitwendige oppervlakkige woord "mooier" in de HSV. Opnieuw pleegt de HSV een aanslag op Christus, Die in alle opzichten geestelijk veel schoner is dan de mensenkinderen. De HSV bezigt met "mooier" een schunnige romantische vertaling. Het diepgeestelijke woord "schoon" in de SV, heeft de HSV overal vertaald met het romantisch oppervlakkige woord "mooi". **Ronduit schunnig!**

Mattheüs 23:33

SV: *"Gij slangen, gij adderengebredsels! hoe zoudt gij de helse verdoemenis ontvlieden"*

HSV: *"Slangen, adderengebred, hoe zou u aan de veroordeling tot de hel ontkomen?"*

Hier heeft de HSV het woord "**verdoemenis**" gerelativeerd vertaald in "veroordeling", hetgeen kenmerkend is voor het naamchristendom.

Lukas 1:48

SV: *"Omdat Hij de nederheid Zijner dienstmaagd heeft aangezien; want zie, van nu aan zullen mij zalig spreken al de geslachten."*

HSV: *"Omdat Hij heeft omgezien naar de nederige staat van Zijn dienares. Want zie, van nu*

aan zullen alle geslachten mij zalig spreken."

Het woord "**nederheid**" in de SV heeft de HSV vertaald met "nederige", hetgeen een vals pauselijke vertaling is van het oorspronkelijke woord "lage". In de Psalmberijming van 1773 is het woord "nederheid" juist vertaald met "lage" (staat). De lage staat van Maria ziet op haar adamskomaf, maar het woord "nederige" in de HSV ziet op een pauselijk gedragspatroon.

Romeinen 3:19

SV: *"Wij weten nu, dat al wat de Wet zegt, zij dat spreekt tot degenen, die onder de Wet zijn; opdat alle mond gestopt worde en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij."*

HSV: *"Wij weten nu dat alles wat de wet zegt, zij dat spreekt tot hen die onder de wet zijn, opdat elke mond gestopt wordt en de hele wereld doemwaardig wordt voor God."*

De veronderstellende uitdrukking "doemwaardig wordt" in de HSV is een vervlakking van de stellende uitdrukking "**verdoemelijk zij**" in de SV.

Galaten 2:19

SV: *"Want ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou."*

HSV: *"Want ik ben door de wet voor de wet gestorven, opdat ik voor God zou leven."*

"**Gode leven**" betekent NIET "voor God leven", zoals de HSV valselijk vertaalt, maar "Gode levend gemaakt zijn." "Gode leven" ziet derhalve op de levendmaking EN NIET op de heiligmaking. Bovendien is Gods volk niet "voor" de Wet gestorven, maar ze is *dér* Wet gestorven, namelijk in de hoedanigheid van de eerste man (de oude mens) onder de Wet. De HSV laat hier de oude mens onder de Wet leven. De HSV is fundamenteel vals.

1 Petrus 2:7

SV: *"U dan, die gelooft, is Hij dierbaar; maar den ongehoorzamen wordt gezegd: De Steen, Dien de bouwlieden verworpen hebben, Deze is geworden tot een hoofd des hoeks, en een steen des aanstoets, en een rots der ergernis."*

HSV: *"Voor u dan, die gelooft, is Hij kostbaar; maar voor de ongehoorzamen geldt: De steen die de bouwers verworpen hebben, die is de hoeksteen geworden, en een steen des aanstoets en een struikelblok."*

Het woord "**dierbaar**" in de SV heeft geestelijk een veel diepere betekenis dan het vervlakte

woord "kostbaar" in de HSV. Wie ontkent dat de HSV een nieuwe vertaling is, liegt tegen beter weten in, want de bewijzen dat de HSV een valse en nieuwe vertaling is zijn klaar en duidelijk aangetoond.

Epiloog

De HSV -een initiatief van de GB- openbaart de breuk die er allang lag t.a.v. de zin en mening, ofwel de hermeneutiek van de Heilige Geest. Kerken die de HSV in gebruik nemen scharen zich openlijk in het kader van het verbasterde naamchristendom. De Geref. Bond heeft zich als zodanig reeds geopenbaard door met de sodomitisch-vals-oecumenische PKN in zee te gaan.

Aan de komst van de HSV ligt een fundamenteel theologische breuk ten grondslag met name t.a.v. van de bijbelse heils-toe-eigening. Alle keuzegebruikers van de HSV zijn ten diepste arminianen, zeker wat de heils-toe-eigening betreft.

Kerken die de HSV in gebruik nemen en/of het gebruik ervan toelaten, openbaren zich als kerken waaruit God de kandelaar weg genomen heeft. De Heilige Geest zal nooit gebruik maken van een verbasterde bijbelvertaling, zoals de HSV. Het inwendig getuigenis van de Heilige Geest wijkt nooit af van de zuivere grondtaal waarin de Heilige Geest de Bijbel heeft geschreven. Keuzegebruikers van de verbasterde HSV nemen afstand van de onge-evenaarde SV en doen daarmee een verwoede poging om zichzelf uit te sluiten van de inspraak des Heiligen Geestes en de zaligheid. Pure geestelijke zelfmoord! ...

Deze doorgaande geestelijke afval is reeds voorzegd in het onveranderlijke Woord van onze God:

"En zij genezen de breuk van de dochter Mijns volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede! doch daar is geen vrede", Jer. 6:14 - 8:11.

Vraag 1:

Veel ophef rondom de Herziene Statenvertaling, voor- en tegenstanders laten zich gelden. Sommige tegenstanders van de Herziene Statenvertaling gaan zo ver dat de Statenvertaling onaantastbaar en onvervangbaar zou zijn. Maar aangezien de taal verandert, kan het toch nooit verkeerd zijn om bepaalde verouderde woorden in de SV aan te passen? Of ziet u de SV ook als onvervangbaar?

Antwoord 1:

Als ik het goed begrijp, bent u een voorstander van de HSV. Ik zou me nog maar eens bedenken, meneer. U hebt gelijk dat de Statenvertaling als vertaling van de oorspronkelijk grondtaal nooit onaantastbaar is. U ziet het echter te simpel als u zegt dat bepaalde

verouderde woorden aan vervanging toe zijn, want als dat de drijfveer van de stichting HSV geweest was, dan was er tegen de HSV weinig bezwaar in te brengen.

De doelstelling van genoemde stichting is echter niet beperkt tot het vervangen van verouderde woorden, nee, de HSV is een totaal nieuwe vertaling, die qua taalgebruik moet aansluiten bij het begripsvermogen van de kerkelijke jeugd. Dat is dus wel degelijk een kwalijke ontwikkeling en een verbastering van de werkelijke en letterlijke betekenis van de grondtaal. Ik heb sommige tekstvergelijkingen gezien tussen de SV en de HSV, maar dan komt duidelijk openbaar dat de HSV wel degelijk een nieuwe vertaling is en dat er van een herziene SV geen sprake is. De HSV is slechts een wazige blauwdruk van de SV.

Het initiatief van de HSV komt van de Gereformeerde Bond en dat geeft al veel te denken. GB staat nl. voor "geen bevinding", en het gevolg daarvan is dat de GB geen geestelijk/letterlijke bijbelvertaling, maar een rationele vertaling voorstaat, die in de HSV opvallend tot uitdrukking komt.

Nee, ik zie de SV niet als onvervangbaar, want dat geldt alleen voor de oorspronkelijke grondtekst, nl. het Hebreeuws en het Grieks, waarin resp. het OT en het NT geschreven zijn. Maar de huidige godgeleerdheid acht ik niet in staat om veranderingen aan te brengen in de oude vertrouwde SV, hoewel de SV als vertaling zeker niet volmaakt is. Dat feit heeft bijv. dr. H.F. Kohlbrugge duidelijk aangetoond. Maar aangezien de huidige bijbelvertalers bij lange na niet het bijbels theologische niveau van dr. Kohlbrugge evenaren, is elke verandering van de SV in onze dagen puur riskant en zelfs roekeloos.

Bijbelvertalers moeten drie talen grondig kennen:

1. De grondtaal waarin de Bijbel geschreven is
2. De taal waarin de grondtaal wordt overgezet
3. De tale Kanaans vanuit een verzoende betrekking met God.

Bijbelvertalers moeten ook bekwame apologeten zijn, die de theologie geleerd hebben aan de voeten van Christus en een tweede bekering kennen in het kader van Lukas 22:32b. Aan die voorwaarden voldoen de amateur-vertalers van de HSV bij lange na niet. Bovendien is de HSV niet louter een herziening van de SV m.b.t. verouderde woorden, nee, het is duidelijk een Nieuwe Vertaling. Wie dat ontkent neem ik absoluut niet meer serieus.

Aan de drijfveer van de stichting HSV ligt overduidelijk een theologische breuk ten grondslag t.a.v. de hermeneutiek van de Bijbel. Wellicht heeft de stichting HSV de evangelische richting een linkse dienst bewezen, maar aan de bijbelse theologie is in de HSV duidelijk afbreuk gedaan. En dat laatste betekent dat leden van de stichting HSV er een heel andere heilstoe-eigening-visie opna houden, dan de bijbelse toe-eigening van het heil. Dat houdt dus in dat de stichting HSV met de ware bevinding in Christus heeft afgerekend, aangezien de noodzaak van de totstandkoming van de HSV puur rationeel is en dus verwerpelijk. Gods Woord is geen begripsboek, maar een geloofsboek. Voor de Joden wel een ergernis en voor

de Grieken een dwaasheid en blijkbaar ook voor de stichting HSV en de GB. Hoe was het ook al weer? G.B.: "geen bevinding", ja, en als de ware bevinding ontbreekt is het niet zo moeilijk om te geloven....., dat de HSV voldoet aan de menselijke ratio. De HSV is dus een vrucht van een fundamentele omslag die in het verleden allang gemaakt is, met name door de GB, t.a.v. de Schriftuurlijk-bevindelijke theologie. Bezint dus eer u met de HSV begint!

Vraag 2:

U haalde het al aan in een van uw laatste preken, dat de bijbelvertaling van Luther ook een vrije vertaling is, die u niet afkeurde. In dat licht begrijp ik uw scherpe tegenstand niet jegens de HSV. Ziende op de vrije bijbelvertaling van Luther kan de HSV toch onmogelijk worden afgekeurd?

Antwoord 2:

Luther stond in een heel andere context dan de Statenvertalers. U redeneert wel heel simpel. U laat namelijk het feit buiten beschouwing dat in de dagen van Luther het gewone kerkvolk nog nooit een Bijbel had ingezien. Vandaar dat Luther een eenvoudige bijbelvertaling voorstond. Maar dat wil niet zeggen dat Luther valselijk vertaald heeft en dat is met de HSV wel het geval. Bovendien hebben wij de SV al jaren in gebruik en die was in Luthers dagen nog niet voorhanden. Het vergelijk dat u maakt met de vertaling van Luther en de HSV gaat dus niet op. Wij hebben de oude SV-wijn als een wonderbaarlijk Godsgeschenk ontvangen. Dat Godsgeschenk wordt door de HSV verraden. Lukas 5:39 slaat derhalve alleen op de SV: *"En niemand, die ouden drinkt, begeert terstond nieuwen; want hij zegt: De oude is beter"*, want de HSV is een vervalsing van de SV en zelfs geen nieuwe wijn, maar edik met gal gemengd.

En dan leert Mattheus 27:33-34:

"En gekomen zijnde tot de plaats, genaamd Golgotha, welke is gezegd Hoofdschedelplaats, gaven zij Hem te drinken edik met gal gemengd; en als Hij dien gesmaakt had, wilde Hij niet drinken."

U wel?

Vraag 3:

Ik volg uw persberichten en ingezonden artikelen op de voet. Dikwijls glimlachend, soms hoofdschuddend, vaak instemmend, maar uw reactie op de HSV is wel heel vernietigend. De Nieuwe Vertaling wordt vooral door randkerkelijken gebruikt en ik heb kennis aan een randkerkelijk gezin (ex-vrijzinnig) die bij ons in de kerk gekomen zijn en nu de SV gebruiken. Dat zou met de HSV toch ook kunnen gebeuren? Is uw antipathie tegen de HSV niet te absoluut?

Antwoord 3:

U moet de dingen op de juiste plaats zien. De Nieuwe Vertaling is niet zo slim bedrieglijk als de HSV, omdat de HSV PRETENDEERT dat zij een herziening is op de SV, terwijl de HSV een totaal nieuwe huis-tuin en straatvertaling is, inclusief fundamentele vervalsingen. De Nieuwe Vertaling en zelfs 'het Boek' hebben die pretenties niet. Je kunt beter met een briesende duivel te maken hebben, dan met de duivel die zich als een engel des lichts profileert. In een briesende-leeuw-gestalte is de duivel gemakkelijk te herkennen, zoals de Nieuwe Vertaling en het Boek gemakkelijk te herkennen en van de SV te onderscheiden zijn, maar de HSV opereert onder een dekmantel van een engel des lichts, namelijk onder de dekmantel van de SV, terwijl de HSV geen herziening, maar een vervalsing van de SV blijkt te zijn. Hadden de vertalers van de HSV gezegd: "Wij brengen een **Herziene Nieuwe Vertaling** op de markt, dan had iedereen dat voor kennisgeving kunnen aannemen. Maar nu de stichting HSV onder de dekmantel van de SV opereert, ligt dat totaal anders. De HSV is met recht te vergelijken met de duivel in de gestalte van een engel des lichts. Edik met gal gemengd, een vervalsing van het ware, een blauwdruk van het echte. Christus weigerde de edik met gal gemengd te drinken (Mattheus 27:34), terwijl de HSV-boeken als broodjes over de toonbank gaan. Het gros belijders heeft aan de kennis van Gods wegen geen lust en de brede weg heeft men wat smaller gemaakt, want dan lijkt het alles vroom en gunnend, maar het einde van die weg is de drievoudige dood en het eeuwige verderf. De HSV is gemaakt om de kerkelijke jeugd bij de kerk te houden, maar ook dat is Rome ten voeten uit. Het vangnet is niet de kerk, maar Gods Woord en daar mag geen tittel noch jota aan ontbreken. Een herziening van de SV is op bepaalde punten nodig, maar dan alleen in het kader van Openbaring 22:18-19: ***"Want Ik betuig aan een iegelijk, die de woorden der profetie dezès Boeks hoort: Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal hem toedoen de plagen, die in dit Boek geschreven zijn. En indien iemand afdoet van de woorden des Boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het Boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit Boek geschreven is."***

In de HSV doet men beiden: toedoen en afdoen aan en van het Woord, het Woord dat door de Heilige Geest letterlijk is ingegeven, ge-inspireerd en gedictéerd. De HSV is absoluut niet legitiem omdat er bij uw kerk een gezin de Nieuwe Vertaling gebruikte en nu de SV gebruikt. U moet het goed zien: dat gezin is van de Nieuwe Vertaling verlost. Een onzuivere bijbelvertaling maakt de brede weg niet legitiem. Gods Woord leert geen wankele instaptrapjes tot de Waarheid, want de Waarheid is Christus alleen en geheel. Christus is ook het Woord, Die Zich niets uit handen laat nemen, noch toestoppen: ***"Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen. Want voorwaar zeg Ik u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet een jota noch een tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied. Zo wie dan een van deze minste geboden zal ontbonden, en de mensen alzo zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar zo wie dezelve zal gedaan en geleerd hebben, die zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen", Matth. 5:17-19.***

En op en andere plaats zegt Christus: ***"Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is", Matth. 7:21.***

De wil des Vaders staat haaks op de verbastering van de SV door het geknoei van de HSV.

"Tot de Wet en tot de Getuigenis! zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben", Jes. 8:20.

Vraag 4:

In de door u toegelichte tekstvergelijkingen (SV en HSV) komt duidelijk openbaar dat het goed fout zit met de HSV. M.i. zullen kerkbreuken alleen nog maar toenemen door de invoering van de HSV. Vooral als een kerkverband beiden vertalingen (SV en HSV) toestaat, zal dat een enorme ergernis teweeg brengen. Christus leert echter duidelijk in Mattheus 18:7: *"Wee der wereld van de ergernissen, want het is noodzakelijk, dat de ergernissen komen; doch wee dien mens, door welken de ergernis komt!"*

Volgens deze tekst acht Christus ook de komst van de HSV noodzakelijk, maar dan wel tot schade van de makers en de voorstanders ervan.

Antwoord 4:

Ja, dat is terzake opgemerkt. Geheel in overeenstemming met wat Christus zegt in Matth. 18:7, schrijft Paulus in 1 Korinthe 11:19: *"Want er moeten ook ketterijen onder u zijn, opdat degenen, die oprecht zijn, openbaar mogen worden onder u."* Hoe tegenstrijdig het ook klinkt; voor Gods ware volk moet de verbasterde HSV nog medewerken ten goede. In tijden van de grootste ketterijen zijn namelijk de Drie Formulieren van Enigheid geboren. De Kerk (met een Hoofdletter) kan de kettters dus feitelijk niet missen, want juist door de ketterijen gaat de Kerk (met een Hoofdletter) weer zuiver belijden. Dat vooral het gros dominees zich niet duidelijk uitspreekt tegen de HSV, waardoor de Waarheid van het Evangelie in discrediet gesteld wordt, heeft alles te maken met het diepvervallen geestelijke gehalte van de huidige kerken en hun voorgangers. De kerkmensen mogen het allemaal zelf uitzoeken of ze voor of tegen dienen te zijn, alsof de mens een vrije wil heeft.

Uiteindelijk is dus niet de HSV, maar de halfslachtige houding van de huidige predikanten de oorzaak van de algehele kerkelijke en geestelijke neergang binnen het Refodom. De Heilige Geest laat bij monde van de profeet Jesaja HET Woord ook in onze dagen klinken: *"Hun wachters zijn allen blind, zij weten niet; zij allen zijn stomme honden, zij kunnen niet bassen; zij zijn slaperig, zij liggen neder, zij hebben het sluimeren lief", Jes. 56:10.*

De verbasterde HSV zal inderdaad moeten medewerken aan het feit dat Juda's steden herbouwd zullen worden uit het stof. Maar wee degenen door welke de ergernis komt. De Heere heeft heel kerkelijk Nederland met hun voorgangers en belijders in de ban gedaan, en

dat zal alleen Gods ware volk erkennen en inleven. Maar in de aanvaarding van deze schuld, zal het Effatha van Christus vele doven doen horen en stommen RECHT doen spreken van recht en genade. Gods zaak is onaantastbaar, omdat het Woord gisteren en heden Dezelfde is en blijft. Maar als het Refodom en haar voorgangers het niet meer nodig achten om Gods Woord te laten spreken in alle zuiverheid en de ketterijen welig laten tieren, dan zal God onherroepelijk de kandelaar verplaatsen en alles aan het oordeel overgeven. Geve den Heere dat in het oordeel nog een geroep en gekerm geboren zal worden om waarachtig geestelijk herstel in Christus, want als Gods volk zich schuldig zal kennen, zal de Heere aan Zijn verbond gedenken.

Vraag 5:

U radicale afwijzing van de HSV doet mij huiveren. Wie bent u, om zo'n scherp oordeel te vellen? De HSV is een begrijpelijke vertaling, waarin verouderd taalgebruik terecht is hervertaald in de huidige taal. De HSV is met gejuich en dankbaarheid ontvangen door de voorstanders en die zijn veel meer in getal dan de tegenstanders. We moeten niet achterom kijken, want de Here Jezus zegt in Lukas 9:62: *"Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en kijkt naar wat achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk van God."*

Antwoord 5:

Om met uw laatste opmerking te beginnen, het volgende. U haalt Lukas 9:62 aan, maar daaruit blijkt dat u behoort tot degenen die de Waarheid verdraaien tot hun eigen verderf (2 Pet. 3:16). Dat zijn spotters die lukraak met teksten smijten, zoals u bezig bent te doen.

Ten eerste staat er niet in Lukas 9:62 wat u schrijft dat er staat. U citeert uit de zogenaamde "HSV", maar dat is een Nieuwe Vertaling die verwerpelijk is. In Lukas 9:62 staat geschreven: *"En Jezus zeide tot hem: Niemand, die zijn hand aan den ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods."* "Bekwaam" in de SV is heel iets anders dan "geschikt" in de HSV. Er is geen mens geschikt voor het Koninkrijk Gods. Gods volk is bekwaam GEMAAKT in Christus. Niemand wordt er geschikt gemaakt, want de mens is en blijft vleeselijk, ook na ontvangen genade. Gods volk is bekwaam in Christus en voor Gods Koninkrijk zijn Gods kinderen ongeschikt tot hun laatste snik.

Ten tweede, waar haalt u de brutaliteit vandaan om Lukas 9:62 te betrekken op de Staten Vertaling? U doet aan godslastering! Lukas 9:62 slaat op de loopbaan die Gods kinderen lopen op de smalle weg ten hemel. Daarin mogen ze niet terugzien, want terugzien is achteruitgang. Volgens uw goddeloze spotredenering moet de SV worden beschouwd als een antiek museumstuk, die het inkijken niet meer waard is. Pure godslastering, want de SV is een Godsgeschenk die de taal des Heiligen Geestes zuiver vertolkt en die taal vindt weerklink in de harten van Gods ware kinderen. De Heilige Geest zal NOOIT gebruik maken van de verbasterde huis, tuin en straattaal die in de HSV gebezigd wordt.

Ten derde beweert u dat de voorstanders van de HSV veel groter in getal zijn dan degenen die de SV trouw blijven. Meneer, u hebt hierin volkomen gelijk, want op de brede weg des verderfs lopen altijd veel meer mensen dan op de smalle weg des levens. Dus het is helemaal niet verwonderlijk dat de HSV zijn duizenden verslaat. U liegt echter als u zegt dat **verouderd** taalgebruik in de HSV is hervertaald, want de huis, tuin en straattaal in de HSV is geen hervertaling van verouderd taalgebruik, maar een compleet NIEUWE onzuivere vertaling, die bovendien geen bijbeltal meer genoemd kan worden. Alle eerbied is in de HSV wegvertaald. De HSV is een rationele vertaling, waarin niets geestelijks meer valt te bespeuren.

Ten vierde verheft u zich boven het vernietigende oordeel van Gods Woord over de HSV, hetgeen opgetekend staat in Openbaring 22:18-19: *"Want Ik betuig aan een iegelijk, die de woorden der profetie dezes boeks hoort: Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn. En indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is."*

In dat bijbelse kader hebben we de HSV afgewezen. U diaboliseert dus als de duivel als u zegt: "Wie bent u, om zo'n scherp oordeel te vellen?" Daarmee zegt u dat het vernietigende oordeel in Openb. 22:18-19 een door mij zelf verzonnen oordeel is. Dat soort laster is om te huiveren. Gij weet niet van hoedanigen geest gij zijt (Luk. 9:55b).

Even terzijde: de HSV heeft Luk. 9:55b vertaald als volgt: *"U beseft niet wat voor geest u hebt."*

De HSV vertaalt niet, maar interpreteert. Volgens de interpretatie van de HSV kennen de discipelen geen genade, want volgens de HSV **hebben** zij een onreine geest, terwijl Christus hen geestelijk rein verklaard had (Joh. 13:10). Christus ontdekt de discipelen alleen aan hun vleselijkheid (Rom. 7:14), terwijl zij meenden dat zij geestelijk waren, maar Hij tast hun staat niet aan, zoals de HSV dat wel doet. Gods volk is hetgeen zij in Christus is, namelijk volkomen rechtvaardig, volkomen heilig, volkomen zachtmoedig, volkomen nederig, volkomen bekwaam, enz. Volgens de HSV beseften de discipelen niet dat zij *een onreine geest* hadden. Ja, die HSV-diskwalificatie is om gruwelijk van te huiveren.

Ten zesde, u zegt te huiveren omtrent mijn radicale afwijzing van de HSV. Meneer, het is te hopen dat u zodanig zult huiveren dat u zich geestelijk dood huivert, want dan zou het waar worden, gelijk Hanna ervan getuigt in 1 Samuel 2:6: *"De HEERE doodt en maakt levend; Hij doet ter helle nederdalen, en Hij doet weder opkomen."*

De HSV heeft 1 Sam. 2:6 als volgt vertaald: *"De HEERE doodt en maakt levend, Hij doet in het graf neerdalen en Hij doet daaruit opkomen."*

Het "ter helle" in de SV is in de HSV veranderd in "het graf", maar dat is een valse vertaling.

Het Griekse woord sj@ool is

- een plaats waar God niet geprezen wordt, maar gevloekt.
- een plaats waar de rechtvaardigen niet zullen komen.
- een plaats waar de bozen hun straf zullen ontvangen.
- een plaats waaruit geen verlossing mogelijk is.

Sj@ool is dus niet een nederdaling in het graf, zoals de HSV er van maakt, maar ziet op een onderwerelds dodenrijk (de hel). Sj@ool duidt dus op een geestelijke hellevaart, die aan de rechtvaardigmaking voorafgaat, zoals Hanna ervan getuigt vanuit haar eigen zieleleven in Christus.

Meneer, ik wens u een zodanige huivering toe, dat u met al uw spotredeneringen, inclusief de HSV, ter helle vaart, zoals al Gods volk daar kennis aan heeft, en waarvan Hanna zo kostelijk getuigt, nadat zij in Christus ten hemel gevaren was.

Bindmiddel wordt breekijzer

RD: 07-12-2010 09:37

Het antwoord van de HSV op het probleem van de verstaanbaarheid van de Statenvertaling schiet zijn doel voorbij, stelt drs. Pieter Rouwendal. Maar het antwoord van de GBS schiet tekort. Waar is de gulden middenweg?

Citaat uit RD-artikel:

Anderzijds, al zou de HSV geen Statenvertaling meer zijn, dan is daarmee nog niet aangetoond dat zij een onbetrouwbare weergave van de grondtekst biedt. Ze verdient mijns inziens voor letterlijkheid en accuratesse niet zo'n hoog cijfer als de oorspronkelijke Statenvertaling, maar of ze daarvoor een onvoldoende verdient, is allerm minst aangetoond.

Begrijpelijkheid

De HSV wil begrijpelijk zijn. Ze is daarin behoorlijk geslaagd. Het achterwege laten van naamvallen en het wijzigen van verouderde of van betekenis veranderde woorden heeft geleid tot een goed leesbare tekst. *-(aldus drs. P. Rouwendal).*

Bron:

www.refdag.nl

Link:http://www.refdag.nl/opinie/opinie/bindmiddel_wordt_breekijzer_1_520167**COMMENTAAR**

Drs. P. Rouwendal ontkent dat er bewijzen zijn die aantonen dat de HSV een onbetrouwbare bijbelvertaling is. Die bewijzen zijn wel degelijk geleverd. Lees daarvoor het recente Persbericht op deze website: "HERZIENE STATENVERTALING SV-VERBASTERING" (**Zie bovenstaande link**).

Ook qua taalgebruik heeft de HSV geen enkele affiniteit meer met de Statenvertaling. De HSV is overduidelijk een nieuwe vertaling. De naamgeving HSV is derhalve vals. Het taalgebruik in de "HSV" is overwegend straattaal, die ook wordt gebezigd in stripboeken.

Enkele voorbeelden:**Mattheüs 11:28**

SV: *"Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven."*

HSV: *"Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven."*

De HSV gebruikt niet alleen huis, tuin en straattaal, maar verbastert ook de oorspronkelijk

betekenis van de woorden "Komt herwaarts tot Mij", een uitdrukking die volgens de grondtaal een veel sterkere betekenis heeft dan het oppervlakkige HSV-taalgebruik "Kom naar Mij toe".

Mattheüs 25:1

SV: *"Alsdan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden, welke haar lampen namen, en gingen uit, den bruidegom tegemoet."*

HSV: *"Dan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien meisjes, die hun lampen namen en op weg gingen, de bruidegom tegemoet."*

In deze tekst heeft de HSV het woord "maagden" veranderd in "meisjes", hetgeen niet alleen een vervlakking inhoudt, maar ook een valse vertaling is. Het Griekse woord "par'thenos" betekent maagden en maagden zijn vrouwen die geen man bekend hebben. Met de verandering van maagden in meisjes zet de HSV de geestelijke betekenis van de gelijkenis van de tien maagden op de helling. Meisjes zijn per definitie GEEN maagden. De HSV is dus wel degelijk ONBETROUWBAAR!

Hooglied 1:3

SV: *"Uw olien zijn goed tot reuk, Uw naam is een olie, die uitgestort wordt; daarom hebben U de maagden lief."*

HSV: *"Uw zalfoliën zijn heerlijk van geur, Uw Naam is een uitgegoten zalfolie. Daarom hebben de meisjes U lief."*

Ook hier heeft de HSV dezelfde valse vertaling toegepast en "maagden" in "meisjes" veranderd, terwijl de grondtekst uitdrukkelijk het woord "maagden" bezigt. Het Hebreeuwse woord "almaah" betekent letterlijk maagd. Er is geen tekst bekend, waarmee kan worden bewezen, dat het woord "almaah" een jonge vrouw aanduidt, die geen maagd is. De HSV vertaalt ook in het Hooglied de geestelijke betekenis van het woord "maagd" weg. De HSV is dus wel degelijk puur verwerpelijk en ONBETROUWBAAR! Het pleidooi van drs. P Rouwendal voor de HSV is VALS. Overigens is de SV ook niet volmaakt, want ook in de SV komen kwa taalkundig tijdsgebruik onjuist vertaalde uitdrukkingen voor, die de HSV heeft laten staan en daar zelfs massa's tijdsvormen met een arminiaanse inhoud aan toegevoegd heeft. De SV is evenwel nog altijd de beste bijbelvertaling wereldwijd. Op de SV is Lukas 5:39 van toepassing: ***"En niemand, die ouden drinkt, begeert terstond nieuwen; want hij zegt: De oude is beter."*** In dit licht is de HSV niet eens wijn te noemen, maar brak water.

Zo hebben we met talloze voorbeelden bewezen dat de HSV een NIEUWE, onbetrouwbare

en een huis, tuin en straatvertaling is, die de naam Herziene Staten Vertaling onwaardig is en zich een valse naam heeft toege-eigend. Nogmaals, aan de rationele totstandkoming van de HSV ligt een theologische breuk ten grondslag t.a.v. de hermeneutiek van de Heilige Geest, de Auteur van Gods Woord. De HSV is slechts een openbaring van die breuk.

www.bijbelgelovendebaptisten.nl

De Herziene Staten Vertaling (HSV 2006): Satans vervalsing

Door N.C.Verhoef, Ph.D.

30-11-2010

Vervalsing is het namaken of goed kopieëren met de bedoeling te bedriegen. De grootste manier van bedrog en misleiding is vervalsing. De meester in het verleiden en misleiden is satan. De Heilige Schrift (de Staten Vertaling 1637, uitgave GBS te Leerdam, voortaan afgekort tot SV 1637) waarschuwt in 2 Korinthe 11:14-15 voor satans misleiding: “En het is geen wonder; want de satan zelf verandert zich in een engel des lichts. Zo is het dan niets groots, indien ook zijn dienaars zich veranderen als waren zij dienaars der gerechtigheid; van welke het einde zal zijn naar hun werken.” Jesaja 14:14 openbaart zijn uiteindelijke bedrog: “...ik zal den Allerhoogste gelijk worden.”

Zoals de ware Zoon van God eerst kwam om op aarde zijn geestelijke autoriteit te vestigen (Matth28:18) en, met een tussenpauze van twee millennia, daarna zijn wereldlijk, politiek gezag te verwezenlijken bij Zijn wederkomst, heeft de tegenstander hetzelfde uiteindelijke politiek doel. Hetgeen hij in de nabije toekomst voor de periode van drie en half jaar zal verwezenlijken, NADAT hij eerst zijn geestelijke wereldwijde heerschappij zal verstigen. Dat is slechts mogelijk door i.p.v. Gods tasbaar, onfeilbaar gezag sinds de 17 eeuw, in het Nederlands een alternatieve misleiding te stellen.

Een van zijn grootste misleidingen is de Herziene Staten Vertaling (HSV). Christenen die nooit een Koran, Bagavad Gita, Talmud, Mishna, Midrash, de Dekreten, Bullen en Syllabi van de Pausen, de Canonike wet en de concilies van de kerk van Rome serieus zouden nemen als van God ingegeven, noch de perversies als een Willibrord vertaling (RKK), de Nieuwe Wereld Vertaling der Jehova Getuigen, NBG (1951), NBV (2004), Het Boek, Groot Nieuws voor U, Naardense Bijbel, Voorhoeve (of Telos) Vertaling (elk van de vijf drukken) enige aandacht zouden schenken zouden toch kunnen worden verleid door de listige H.S.V. (Gen.3:1).

Er is inderdaad een “gelijkenis” die de HSV heeft met de SV 1637, maar zoals Adam Gods beeld verloor door de zonde (Gen.1:28; 5:1), zo heeft ook de HSV “de likenis” van de Heilige Schrift verloren door de zonde (Gen.5:3; Rom.5:12).

In de verantwoording op de HSV 2006, waarvan de copyright behoort tot de stichting HSV (2006), lezen we: “Vertalen...is geen louter technisch en neutraal werk.” We zullen in de navolgende refenties BEWIJZEN dat de veranderingen een satanisch karakter hebben. Daarbij dient niemand te vergeten dat de god van deze wereld sinds de schepping een grote interesse heeft in de WOORDEN van God (Deut.4:2; Spr.30:6; Op.22:19). Zonde kwam in de wereld door twijfel te zaaien aan wat God heeft gezegd: “Is het ook dat God gezegd heeft:

Gijlieden zult niet eten van allen boom dezès hofs?" (Gen.3:1). Vervolgens laat Eva woorden WEG uit het oorspronkelijke gebod van God aan Adam (Gen.2:16, "allen" en "vrijelijk") en voegt zelf woorden toe (Gen.3:3, "noch die aanroeren" vgl. Gen.2:17). De HSV verandert Genesis 3:1 ten eerste door het meervoud in de SV 1637 "Gijlieden" te vervangen door het "U" wat enkel- en meervoud kan zijn en daarna de letterlijke tekst uit Genesis 2:16 "van alle bomen van de hof mag u vrijelijk eten" te veranderen in precies het tegenovergestelde, "U mag van geen enkele boom in de hof eten?" (Gen.3:1). Dat het verschil tussen enkel- en meervoud van belang is wordt duidelijk zichtbaar in de SV 1637 tekst in Johannes 3:7, "Verwonder u niet dat ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden." Die verwordt tot een directe aanspraak tot Nicodemus in de HSV "U moet opnieuw geboren worden," waardoor de indirecte aanspraak tot de lezer volkomen verloren gaat.

Dat volgens het bestuur van de HSV de SV 1637 "het taaleigen van de zeventiende eeuw ademt," dat de toen vertrouwde woorden "voor ons meer en meer vreemd geworden zijn" zullen door de volgende voorbeelden als drogreden ontmaskerd worden: de HSV is geen "hertaling" doch een volkomen nieuwe vertaling met leerstellig grove, theologisch vrijzinnige vondsten die de deur wijd open zetten voor dwaallleer. De HSV is een laat en slap aftreksel van een zelfde soort opzet in het Engels- (NKJV, 1980) en Duitstalig gebied (Schlachter 2000). De leerstellige blunders hebben o.a. een oorsprong in de ketterse Nieuwe Wereld Vertaling (NWV) van de sekte der Jehova Getuigen.

De HSV degradeert Jezus Christus:		
HSV		SV
Heer	Luk.13:8	Heere
Viel voor hem neer en zei: Heer zeggende: Heere...	Mat.18:26	...aanbad hem,
Viel voor hem neer, begon hem te huldigen (NWV)		
Zij knielde voor hem neer	Mat.20:20	...Hem aanbeddende...
huldigde hem (NWV)		
God zal zelf voorzien in het lam voor het brandoffer (idem in NWV)	Gen.22:8	God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien (d.i. Hij is het brandoffer!)
God is Geest	Joh.4:24	God is een Geest

De HSV kopieert de NWV: Degradeert Jezus Christus:		
HSV, NWV, WV (Willibrord Vertaling)		SV
De Eerstgeborenen van heel de schepping	Kol.1 :15	de Eerstgeborene aller creatuur
En Die komt, de Almachtige	Op.1:8	en Die komen zal, de Almachtige
Iemand die op een mensenzoon leek	Op.1:13	den Zoon des mensen gelijk zijnde
Degradeert Drie-enigheid:		
HSV, NWV,WV		SV
Hij	Op.21:4	God
Betreffende werken en progressieve redding:		
HSV		SV
Hun ontrouw de trouw Gods tenietdoen	Rom.3:3	hun ongelovigheid het geloof Gods tenietdoen
Vrucht van de Geest is...trouw	Gal.5:22	de vrucht des Geestes is...geloof
Trouwelozen...bedriegers	Op.21:8	ongelovigen...leugenaars
Betreffende religieuze tolerantie:		
Dat u in alle opzichten zeer godsdienstig bent	Hand 17:22	dat gij in alle opzichten gelijk als godsdienstiger zijt (d.i. bijgelovig).
Valse redeneringen afbreken	2 Kor. 10:5	de overleggingen ternederwerpen
En Hij zal Koning zijn in alle eeuwigheid	Op. 11:15	Hij zal als koning heersen in alle eeuwigheid
Pantheïsme en geslachtsgelijkheid:		
Ik zal hem een hulp voor hem maken die bij hem past	Gen2:18	ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij.
God is Geest	Joh.4:24	God is een Geest

Betreffende zelfhoogachting (de duivel heeft het me laten doen):		
De tegenwoordige slechte wereld	Gal.1:4	deze tegenwoordige boze wereld
Is hij een nieuwe schepping	2 Kor. 5:17	die is een nieuw schepsel
En verdergaan met de volkomen kennis van die leer	Hebr.6:1	laat ons tot de volmaaktheid voortvaren
Betreffende geestelijke gaven:		
Wie onderwijst, in het onderwijzen	Rom.12:7	die leert, in het leren
Wie bemoedigt, in het bemoedigen	Rom.12:8 1Thes.5:11	die vermaant, in het vermanen
Wie uitdeelt, in oprechtheid	Rom.12:8	die uitdeelt, in eenvoudigheid
Om de heiligen toe te rusten	Ef.4:12	tot de volmaking der heiligen
Betreffende waarheid:		
HSV		SV
Zij hebben de waarheid van God vervangen door de leugen	Rom.1:25	Als die de waarheid Gods veranderd hebben in de leugen
ten onrechte zo genoemde kennis	1 Tim.6:20	valselijk genaamde wetenschap (dit openbaart het karakter van de huidige hogescholen en theologische universiteiten heden ten dage, inclusief die waar de vertalers van de HSV hun opleiding hebben genoten!)
Wat moet ik doen om zalig/gered te worden?		
Door uw volharding zult u uw leven verwerven	Luk.21:19	Bezit uw zielen in uw lijdzaamheid
Geest der laatste dagen:		
Graf	Psalm 16:10	hel, "Want Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten; Gij zult niet toelaten dat Uw Heilige de verderving zie."

Graf, rijk van de dood	Hand. 2:27,31	hel
Opmerking: de apostolische geloofsbelijdenis leert duidelijk dat de ziel van Jezus Christus naar de hel ging.		
Rijk van de dood	1Kor.15:55	hel
Hel is een plaats van pijniging, rijk van de dood is identiek met het sheol of hades van de NWV der Jehovah Getuigen, wat wordt gedefinieerd als: "de ondergrondse plaats der doden in Griekse mythologie." De Assyrische Hades is een plaats van zegen met zilveren hemel genaamd, "gelukkige velden." In de satanische New Age Beweging is Hades een intermediaire reinigingstoestand.		
Sleutels van het graf en van de dood	Op.1:18	Ik heb de sleutels der hel en des doods.
Her rijk van de dood,	Op. 6:8	de hel
Het graf	Op.20:13,14	de hel
Opmerking: het graf is hier allang verbrand, naar 2 Petrus 3:8-10, d.i. er is geen graf bij het jongste gericht!		
Slaven...slaaf (idem in NWV)	Joh.15:15; Rom.6:16-20	dienstknechten... dienstknecht
Als slaaf geroepen	1 Kor.7:22	een dienstknecht zijnde
Een Christen dient uit liefde vanwege het werk wat Jezus Christus op het kruis voor hem heeft volbracht, niet gedwongen als slaaf, zie Galaten 5:13.		
Zonder liefde voor het goede	2 Tim.3:3	zonder liefde tot de goeden
Demonen	Deut.32:6; Ps.106:37;	duivelen
Zie verder: Mattheüs 7:22, 9:33, 34, 10:8, 11:18, 12:24, 27, 28, 17:18 e.a. Het woord "duivels" (niet het enkelvoud, "duivel") wordt niet gevonden in de HSV! Het wordt vervangen door het Griekse getranslittereerde woord "demon"! Het Theosofisch woordenboek definieert demon als "...het heeft een betekenis identiek aan dat van "god," "engel" of "genie." Zelfs Vines verklarend woordenboek van bijbelse woorden definieert demon als "een mindere godheid, GOED OF SLECHT."		

Nieuwe aarde...of een "new age"/nieuwe eeuw?		
Door de eeuwen heen	Luk.1:70	van het begin der wereld
HSV		SV
De nieuwe (wereld) orde:		
Tot op de tijd van de betere ordening	Heb.9:10	tot op den tijd der verbetering
Neerbuigen (idem Nwv)	Op.3:9	aanbidden
Al de naties...zich voor u neerbuigen	Op.15:4	alle volken....voor u aanbidden...
Bogen zich vol eerbied neer	Ex.4:31	aanbaden
Neervallen/ neerknielen	Mat.18:26, 20:20	aanbidden
Relatieve standaarden:		
Mannen die met mannen gemeenschap hebben	1 Kor.6:9-10	die bij mannen liggen, schandknappen, ontuchtigen
De mens die God dient	2 Tim.3:17	mens Gods
Want om Uw grote Naam hebt U Uw belofte heerlijk gemaakt	Psalm 138:2	Want Gij hebt vanwege Uw gansen Naam Uw woord groot gemaakt
Merkteken van het Beest:		
Een merkteken..op hun rechterhand of op hun voorhoofd	Op.13:16	en merkteken...aan hun rechterhand of aan hun voorhoofden
Het Nieuwe Testament wordt eruit gehaald in:		
Het bloed van het nieuwe verbond	Mat.26:28 Mar.14:24	het bloed des Nieuwen Testaments
Het nieuwe verbond in mijn bloed	Luk.22:20; 1Kor.11:25	het Nieuwe Testament in Mijn bloed
Dienaars van het nieuwe	2 Kor.3:6	dienaars des Nieuwen Testaments

Middelaar van het nieuwe verbond	Heb.9:15	Middelaar des Nieuwen Testaments
Een testament begint met de dood van de erfgenaam, een verbond niet. Een indirecte aanval op de kruisdood van Jezus Christus (als ook ontkend in de Koran onder Moslims), en een aanval op het geschreven woord van God.		
Ring aan haar neus	Gen.24:47	voorhoofdsiersel op haar aangezicht
Dit doet Rebekka op een kannibaal lijken, zie ook Spr.11:22, hoewel ze in het O.T. een beeld is van de N.T. gemeente van Christus.		
Grote vis	Matth.12:40	walvis
Het Grieks woord is "ketos": de wetenschappelijke studie van walvissen wordt heden KETOLOGIE genoemd, afkomstig van: "ketos", walvis en "logos":studie / woord.		
Het ware motief van de HSV wordt verduisterd in:		
Zulke mensen dienen... hun eigen buik... en door fraaie woorden en mooie praat bedriegen zij de harten van de argeloze mensen	Rom.16:18	Dezulken dienen...hun buik; en verleiden door SCHOONSPREKEN en PRIJZEN de harten der EENVOUDIGEN
Zij denken dat de godsvrucht een bron van winst is. (De woorden "een bron van" worden in geen enkele Griekse tekst gevonden!)	1 Tim.6:5	Menende dat de godzaligheid een gewin is
Afgewezen	1 Kor.9:27	verwerpelijk
Een Christen kan niet meer worden afgewezen door God, doch kan verwerpelijk worden door zijn werken in Gods ogen, zoals het werk van de HSV!		
Ben ik onbedreven in het spreken	2 Kor.11:6	slecht ben in woorden
Paulus was zeer bedreven in spreken, getuigen zijn vele opgetekende preken in het N.T., doch slecht in de woorden die hij gebruikte: ze waren niet politiek correct-, eufemistisch genoeg, en te negatief, zoals de woorden in de SV 1637!		
HSV		SV
Het gevolg van de woordveranderingen leidt tot ketterij; ook dat wordt veranderd in de HSV:		

Verderfelijke dwalingen in de leer	2 Pet.2:1	verderfelijke ketterijen
<p>De volgende lijst toont aan dat de HSV moeilijker woorden met meer lettergrepen gebruikt dan de SV 1637. De reden ligt in de wet op het kopieerrecht, wat stelt dat een nieuw werk genoeg dient te verschillen met een bestaand werk om als "nieuw werk" in aanmerking te komen of een substantiele hoeveelheid nieuw materiaal dient te bevatten. Kleine veranderingen of toevoegingen van kleine substantie aan een reeds bestaand werk zullen het werk niet als een "nieuw werk" kwalificeren met kopieerrecht. Vandaar dat alle nieuwe Bijbels de eenvoudige een en twee lettergrepige woorden dienen te veranderen in meer, gecompliceerde, lettergrepige woorden.</p>		
Compliceerder woord in de HSV of meer lettergrepen ()		Eenvoudiger woord in de SV 1637 of minder lettergrepen ()
Oorzaak tot struikelen (6)	Rom.14:13	ergernis (3)
Gerechtsgebouw (4)	Joh.18:28	rechtshuis (2)
U bent van Christus losgeraakt	Gal.5:4	Christus is u ijdel geworden
<p>Opmerking: "van Christus losgeraakt" impliceert dat hij vast heeft gezeten aan Christus en zijn zieleheil heeft verloren. De context in Galaten 5:4 is dat er niet van wederomgeboren Christenen sprake is: deze mensen waren nooit gered.</p>		
Verstandiger (4)	Luk.16:8	voorzichtiger (4)
<p>Opmerking: de kinderen van deze wereld zijn ONVERSTANDIG naar de definitie van God en de wijste mens ter wereld in het O.T., Salomo, in Spreuken 1 en Job 28:28b, "van het kwade te wijken is VERSTAND."</p>		
De Joden die niet wilden luisteren	Hand.17:5	de Joden die ongehoorzaam waren
<p>Opmerking: de Joden luisterden wel, zie Handelingen 28, maar bleven ongehoorzaam aan het evangelie der genade Gods door te weigeren te geloven aan Jezus als de Christus, de Zoon Gods. Zie Romeinen16:26.</p>		
Onderkleding (4)	Matth.5:40	rok (1)
Bovenkleed (3)	Matth.5:40	mantel (2)
Verkwisting (3)	Matth.26:8	verlies (2)
Legerafdeling (5)	Matt.27:27	bende (2)
Smeekte (2)	Mar.5:10	bad (1)

Onderkieren	(4)	Mar.6:9	rokken (2)
Bovenkleed	(3)	Mar.6:56	kleed (1)
Overlevering die u overgeleverd hebt (13)		Mar.7:13	inzetting, die gij ingezet hebt (9)
Levensonderhoud	(5)	Mar.12:44	leeftocht (2)
Menigte	(3)	Lukas 5:3	scharen (2)
Bedienen	(3)	Luk.10:40	dienen (2)
Verdeler	(3)	Luk.12:14	scheidsman (2)
Zijn vermogen	(4)	Luk.15:13	zijn goed (2)
Prachtige	(3)	Luk. 21:5	schone (2)
Aan God gewijde geschenken (8)		Luk. 21:5	begiftigingen (5)
Kudden	(2)	Joh.4:12	vee (1)
En ontvreemde wat erin gedaan werd (10)		Joh.12:6	en droeg hetgeen gegeven werd (8)
Opmerking: het woord „ontvreemden“ wordt in geen enkel Grieks manuscript gevonden, zelfs niet in de zwaar gecorrumpeerde Vaticanus en Sinaïticus manuscripten.			
Afdeling	(3)	Joh.18:3	bende (2)
Ongekleed	(3)	Joh.21:7	naakt (1)
Opbrenst	(2)	Hand.4:34	prijs (1)
Voortgaande generaties	(7)	Hand.14:16	verleden tijden (5)
Handelende	(4)	Hand.19:9	sprak (1)
HSV			SV
Artemis		Hand.19:24, 27, 28, 34, 35	Diana
Opmerking: Artemis was een plaatselijke afgod, Diana daarentegen een godin die “de gehele WERELD godsdienst bewijst” zie Hand.19:27, hoewel het Griekse woord Artemis			

is, hadden de SV vertalers het inzicht en kennis van de Griekse oudheid het te vertalen met Diana. Artemis werd NIET over de gehele wereld aanbeden, de huidige Diana, "Maria," daarentegen wel!		
Tempelbewaarster (5)	Hand.19:35	kerkbewaarster (4)
Tempelrovers (4)	Hand.19:37	kerkrovers (3)
Opmerking: een volgende voortschrijdende openbaring die alleen in de SV 1637 wordt gevonden: Diana, de koningin des hemels uit Jeremia, de Astoreth of Astarte uit het nabije en midden oosten, beter bekend als "Maria" in de "kerk" van Rome wordt heden in KERKEN en niet in tempels aanbeden!		
Legerafdeling (5)	Hand.12:31	bende (2)
Het kan u immers bekend zijn (8)	Hand.24:11	Alzo gij kunt weten (6)
Ten nadele van Paulus (7)	Hand.25:3	tegen hem (3)
In overeenstemming met (7)	Rom.2:5	naar (1)
Sloep	Hand.27:30	boot
Opgeroepen (4)	1 Tim.1:1	vermanen (3) Opm. vermanen is te negatief!
Waarheid van God vervangen door de leugen	Rom.1:25	waarheid Gods veranderd in de leugen
Opmerking: De waarheid van God is Zijn woord, zie Johannes 17:17, voor Nederlanders de SV 1637, en wordt in de leugen, hier de HSV, veranderd, NIET vervangen door de leugen. Deze stelling ontmaskert de ware motieven der HSV, en wordt daarom "hertaald," daar de tekst in de SV 1637 TE DUIDELIJK IS.		

Het woord "LEREN" of "LEER" is weg vertaald door de HSV: dat wat zo IS naar God woord is veranderd door het neutrale onderwijzen/onderwijs in o.a.:1 Timotheüs 2:11-12; 3:2; 4:11,13; 6:2; 2 Timotheüs 2:22-23; 3:10; 3:16; 4:2-3. Daar in 2 Timotheüs 3:16 leer wordt veranderd tot onderwijs, dient onderwijs in de SV 1637 te verworden tot opvoeding. Dat is precies wat de huidige schoolsystemen voor hebben om als taak van de ouders over te nemen. Het einde van de tijd der genade kenmerkt zich door de dood van bijbelleer. Dat is DE VOORWAARDE om te komen tot een eenheid van alle wereldreligies. Hiermede wordt het geloof in het lichaam van Christus verwoest, zoals bijvoorbeeld in 1 Timotheüs 5:12, "haar eerste GELOOF hebben teniet gedaan" (SV 1637) wordt veranderd in, "dat zij hun

eerste trouw hebben verloochend.“ Daardoor kan een Christen kronen verliezen, maar die worden in de HSV veranderd in Olympische, vergankelijke LAUWERKRANSEN in 2 Timotheüs 2:5 en vooral in 2 Timotheüs 4:8. En dan te bedenken dat de Olympische spelen werden gehouden ter ere van de oppergod “Zeus“ de huidige “god“ der wereld!

“Verdragen“ van lijden wordt “volharden“ in 2 Timotheüs 2:12, “den ouders ongehoorzaam“ in 2 Timotheüs 3:2 verwordt tot “ongehoorzaam aan ouderen“ d.i. niet meer aan de eigen ouders, iets wat reeds in Plato’s Republiek als internationaal socialisme werd gepropageerd.

Begin 2011 komt er een boekwerkje uit wat uitvoerig de inhoudelijke verschillen tussen SV en HSV bespreekt en de leerstellige, dogmatische consequenties van die inhoudelijke veranderingen.

www.getrouwevertaling.nl

Herziening minder woordgetrouw dan Statenvertaling - Twintig voorbeelden uit Genesis

Inleiding

De Statenvertaling (SV) kenmerkt zich door grote nauwkeurigheid in het vertalen van de afzonderlijke woorden in de Bijbeltekst. De vertaling is niet alleen 'zinsgetrouw', dat wil zeggen: de bedoeling van een tekst wordt juist weergegeven, maar ook 'woordgetrouw', dat wil zeggen: de afzonderlijke woorden worden nauwkeurig naar de grondtekst vertaald. Door het verschil in talen is een letterlijke vertaling van afzonderlijke woorden echter niet altijd mogelijk. Een aanpassing om aan het Nederlands tegemoet te komen, is daarom soms onvermijdelijk. Dat is ook in de Statenvertaling regelmatig gebeurd. De meer letterlijke vertaling is dan aangetekend in de kanttekeningen (met 'Hebr.' of 'Gr.').

De statenvertalers zochten in het vertalen de volgende drie eisen of criteria te combineren:

1. een zinsgetrouwe vertaling (dit in de eerste plaats);
2. een woordgetrouwe vertaling indien enigszins mogelijk;
3. een vertaling in grammaticaal correct Nederlands (wat niet hetzelfde is als gebruikelijk Nederlands).

In de Herziene Statenvertaling (HSV) zien we een verschuiving. Aan het tweede criterium, de woordgetrouwe vertaling, is wat minder gewicht gegeven, terwijl het derde criterium, het correcte Nederlands, is omgebogen naar meer 'gebruikelijk' Nederlands. Dit levert vanzelfsprekend een vertaling op die vaak gemakkelijker leest, maar die tevens minder nauwkeurig de afzonderlijke woorden in de grondtekst weergeeft dan de Statenvertaling.

Hiermee hangt samen dat in de Herziene vertaling vaak interpretatie is toegevoegd. Dit gebeurt bijvoorbeeld door een woord niet letterlijk te vertalen, maar in de vertaling een bepaalde kleuring of invulling te geven aan de betekenis 'ter verduidelijking'. Een Bijbelvertaling die woordgetrouw en brontaalgericht wil zijn, behoort echter zo veel mogelijk bij de oorspronkelijke woorden te blijven. Onnodige interpretaties behoren te worden vermeden. Deze horen thuis in kanttekeningen en verklaringen, maar niet in de tekst zelf.

In dit artikel ga ik in op twintig voorbeelden uit het Bijbelboek Genesis. De eerste tien voorbeelden worden uitgebreider besproken dan het tweede tiental. Op een na zijn alle voorbeelden genomen uit de hoofdstukken 1–24. Aan de hand van deze voorbeelden zal blijken wat hierboven is gesteld, namelijk dat de Herziene vertaling minder woordgetrouw is en meer (onnodige) interpretatie in de tekst toevoegt dan de Statenvertaling.

Vertalingen waarmee tevens vergeleken wordt, zijn:

– de Authorized Version of King James Version (KJV) uit 1611;

- de New King James Version (NKJV) uit 1982;
- de Elberfelder vertaling in de editie 2003 (Elb 2003).

Deze vertalingen staan bekend als woordgetrouwe vertalingen. Bovendien zijn ze onafhankelijk van de Statenvertaling tot stand gekomen en dragen dus bij aan een eerlijke vergelijking. Incidenteel zal in de voorbeelden naar andere vertalingen verwezen worden.

Voorbeelden 1–10

Voorbeeld 1 – Genesis 4:5

HSV: *‘Toen ontstak Kaïn in grote [woede] en liet hij zijn hoofd zakken.’*

SV: *‘Toen ontstak Kaïn zeer en zijn aangezicht verviel.’*

KJV: *‘And Cain was very wrath, and his countenance fell.’*

NKJV: *‘And Cain was very angry, and his countenance fell.’*

Elb 2003: *‘Und Kain ergrimte sehr, und sein Angesicht senkte sich.’*

Het ‘(ver)vallen’ van het aangezicht van Kaïn wordt door nagenoeg alle uitleggers in verband gebracht met zijn toorn. Uit zijn aangezicht en houding sprak toorn of dreiging. Ook in Jeremia 3:12 (zie de kanttekening in de SV bij deze tekst) zien we dat het ‘vallen van het aangezicht’ in verband staat met toorn.

De HSV geeft een vrije vertaling: ‘aangezicht’ is gewijzigd in ‘hoofd’, het onderwerp in de zin is gewijzigd (‘hij’ in plaats van ‘aangezicht’) en ‘viel’ is veranderd in ‘liet zakken’. Het resultaat van deze bewerkingen is een interpretatie die niet erg waarschijnlijk is. Het hoofd laten zakken duidt immers op moedeloosheid of vernedering. Dit past slecht bij de woorden die onmiddellijk voorafgaan en de geschiedenis die volgt. (Dit ondanks de interpretatie die de Herziene vertaling aan vers 7a geeft.) In een woordgetrouwe vertaling dient het geven van interpretatie te worden vermeden. Dat geldt zeker wanneer ook andere goede uitleggingen mogelijk zijn.

Ook andere vertalingen geven interpretaties in vers 5, zoals: ‘zijn gelaat betrok’ (NBG 1951), ‘zijn gezicht werd grimmig’ (Willibrordvertaling 1995), ‘zijn blik werd donker’ (NBV 2004). Steun voor de uitlegging in de HSV treffen we in deze vertalingen dus niet aan. De SV, KJV, NKJV en Elb 2003 geven weinig of geen uitleg en houden zich meer aan de Hebreeuwse tekst.

Voorbeeld 2 – Genesis 8:4

HSV: *‘En de ark bleef... vastzitten op het gebergte van Ararat.’*

SV: *‘En de ark rustte... op de bergen van Ararat.’*

KJV: *‘And the ark rested... upon the mountains of Ararat.’*

NKJV: *‘Then the ark rested... on the mountains of Ararat.’*

Elb 2003: *‘... ruhte die Arche auf dem Gebirge Ararat.’*

Het verschil is duidelijk. De HSV vertaalt het woord 'rustte' in navolging van NBG 1951 niet letterlijk, maar maakt ervan: 'bleef vastzitten'. De andere vertalingen geven wel een letterlijke vertaling. Een niet-letterlijke vertaling is geheel onnodig. Over 'vastzitten' zegt de grondtekst niets, dan moet het ook niet zo vertaald worden.

Bovendien is 'rusten' een themawoord in dit hoofdstuk. De naam Noach betekent 'rust'. De ark 'rustte', de duif 'vond geen rust voor het hol van haar voet', maar vond deze rust alleen bij Noach (rust) in de ark (vers 9) en de HEERE rook 'de reuk der rust' (vers 21, zie kanttekening SV). Dan is het temeer van belang dat dit themawoord in vers 4 blijft staan.

Voorbeeld 3 – Genesis 11:28

HSV: 'Haran stierf **tijdens [het leven]** van zijn vader Terah'.

SV: 'En Haran stierf **voor het aangezicht** zijns vaders Terah'.

KJV: 'And Haran died **before** his father Terah'.

NKJV: 'And Haran died **before** his father Terah'.

Elb 2003: 'Und Haran starb **vor dem Angesicht** seines Vaters Tarah'.

SV en Elb 2003 hebben hier het woord 'aangezicht', zoals we dit ook in het Hebreeuws vinden. De SV heeft dit woord 'aangezicht' (bij personen) meestal in de tekst laten staan, ook wanneer de uitdrukking geen gebruikelijk Nederlands is. Dit was de bewuste keuze van de vertalers, die het Hebreeuwse taaleigen in de vertaling wilden behouden, eventueel met een toelichting in de kanttekeningen. Zo was het hen ook opgedragen door de Dordtse Synode. De KJV en NKJV vertaalden 'before his father' en lieten daarmee het woord 'aangezicht' onvertaald. De HSV gaat, evenals NBG 1951, nog een stapje verder door te vertalen 'tijdens [het leven]'. Hiermee vervalt niet alleen het woord 'aangezicht', maar wordt ook de uitleg in de tekst toegevoegd.

Maar betekent dit sterven 'voor het aangezicht van zijn vader' werkelijk niet meer dan 'tijdens het leven van zijn vader'? Is dat het enige dat hier bedoeld wordt? Dat valt niet aan te nemen, het gaat er hier ook om dat Terah bij dit sterven aanwezig was of op zijn minst in dezelfde woonplaats was als Haran. Daarmee wordt tevens duidelijk gemaakt dat deze gebeurtenis plaatsvond vóórdat Terah verder reisde richting Kanaän (vers 31). De kanttekening in de SV verklaart 'voor het aangezicht zijns vaders' als volgt: 'Dat is, in het leven en de tegenwoordigheid van zijn vader.' De HSV kiest dus voor een verklaring in de tekst, maar deze verklaring is wel onvolledig.

Voorbeeld 4 – Genesis 14:22

HSV: '**Ik zweer bij de HEERE, God, de Allerhoogste, Die hemel en aarde bezit**'.

SV: '**Ik heb mijn hand opgeheven tot den HEERE, den allerhoogsten God, Die hemel en aarde bezit**'.

KJV: '**I have lift up mine hand unto the LORD, the most high God, the possessor of heaven and earth**'.

NKJV: *'I have raised my hand to the LORD, God Most High, the Possessor of heaven and earth.'*

Elb 2003: *'Ich hebe meine Hand auf zu dem HERRN, zu Gott, dem Höchsten, der Himmel und Erde besitzt.'*

In deze tekst in Genesis horen we voor het eerst nadrukkelijk van een eed. Abraham heeft gezworen met opgeheven hand. Het is onbegrijpelijk dat de Herziene Statenvertaling dit opheffen van de hand in de vertaling heeft weggelaten en vervangen door een simpel 'ik zweer'. In een voetnoot wordt nog wel het opheffen van de hand vermeld, maar waarom niet in de tekst zelf? In een vertaling die de pretentie heeft woordgetrouw te zijn, hadden deze woorden zonder enige twijfel moeten blijven staan. Een toelichting kan gegeven worden in een noot of kanttekening, zoals in de SV: 'Dat is, ik heb gezworen met opgeheven hand.'

De HSV is daarnaast niet consistent. Wanneer dezelfde Hebreeuwse woorden gebruikt worden voor het zweren door God Zelf (bijvoorbeeld Ex. 6:7, Num. 14:30, Deut. 32:40), is dit in de HSV wél letterlijk vertaald, hoewel het opheffen van de hand juist dán zinnebeeldig is. Het onderscheid dat men in de vertaling maakt tussen het zweren door een mens en het zweren door God Zelf, is in strijd met concordant vertalen. Het gaat in het Hebreeuws immers om dezelfde uitdrukking en dezelfde betekenis.

Voorbeeld 5 – Genesis 15:8

HSV: *'Hij zei: Heere HEERE, waardoor zal ik weten dat ik het in bezit zal krijgen?'*

SV: *'En hij zeide: Heere HEERE, waarbij zal ik weten, dat ik het erfelijk bezitten zal?'*

KJV: *'And he said, Lord GOD, whereby shall I know that I shall inherit it?'*

NKJV: *'And he said, "Lord GOD, how shall I know that I will inherit it?"'*

Elb 2003: *'Und er sprach: Herr, HERR, woran soll ich erkennen, dass ich es besitzen werde?'*

Het Hebreeuwse werkwoord betekent niet alleen 'bezitten', maar ook 'erfelijk bezitten' en 'erven'. Het 'erfelijk bezitten' is in het Oude Testament een zeer wezenlijk begrip. De belofte aan Abraham gold niet alleen hemzelf, maar ook zijn zaad. Ook geestelijk en typologisch heeft dit 'erfelijk bezitten' een veel diepere betekenis. Het weglaten van het woord 'erfelijk' in de HSV (niet alleen hier, maar op vele plaatsen) is een ernstige verarming. Elb 2003 doet hier hetzelfde als de HSV, terwijl KJV en NKJV met de SV overeenstemmen.

Voorbeeld 6 – Genesis 16:6

HSV: *'Zie, jouw slavin is in jouw macht.'*

SV: *'Zie, uw dienstmaagd is in uw hand.'*

KJV: *'Behold, thy maid is in thine hand.'*

NKJV: *'Indeed your maid [is] in your hand.'*

Elb 2003: *'Siehe, deine Magd ist in deiner Hand.'*

De HSV is de enige vertaling van de vijf genoemde die hier niet vertaalt overeenkomstig de Hebreeuwse uitdrukking, maar de verklaring van de uitdrukking in de tekst opneemt. De verklaring is wel juist, maar het wijkt af van het principe om brontaalgericht en woordgetrouw te vertalen. Zo onbegrijpelijk is de uitdrukking toch niet, vele generaties hebben hier geen enkele moeite mee gehad.

Ook in dit geval is de HSV niet consistent. In veel andere plaatsen is 'in uw hand' en 'in mijn hand' in dezelfde betekenis wél letterlijk vertaald, bijvoorbeeld Genesis 9:2, Genesis 39:8, Exodus 23:31, Jozua 6:2, enzovoort.

Voorbeeld 7 – Genesis 21:1

HSV: *'De HEERE nu zag om naar Sara zoals Hij gezegd had; de HEERE deed bij Sara zoals Hij gesproken had.'*

SV: *'En de HEERE bezocht Sara gelijk als Hij gezegd had; en de HEERE deed Sara gelijk als Hij gesproken had.'*

KJV: *'And the LORD visited Sarah as he had said, and the LORD did unto Sarah as he had spoken.'*

NKJV: *'And the LORD visited Sarah as He had said, and the LORD did for Sarah as He had spoken.'*

Elb 2003: *'Und der HERR wandte sich Sara zu, wer er gesagt hatte, und der HERR tat Sara, wie er geredet hatte.'*

In de kanttekening in de SV vinden we bij het woord 'bezocht' het volgende aangetekend: 'God bezoekt op tweeërlei wijze. Of met enige bijzondere weldaad, en vervulling Zijner belofte, als Gen. 50:24. Ex. 4:31. Ruth 1:6. Ps. 8:5; gelijk het woord hier ook genomen wordt. Of met uitvoering van dreigementen en straffen, Ex. 20:5. Deut. 5:9. Ps. 59:6. Jes. 27:1.' Het woord 'bezoeken' heeft dus in de Bijbel twee betekenissen, een positieve en een negatieve (in het laatste geval vaak vertaald met 'bezoeking doen').

In de HSV wordt de positieve betekenis hier weergegeven met 'zag om naar'. Idem in Elb 2003 met 'wandte sich zu'. KJV en NKJV geven overeenkomstig de SV de vertaling 'visited' (bezocht). Ook NBG 1951 vertaalde nog met 'bezocht'.

Niet alleen op grond van het Hebreeuwse woord en een consistente vertaling heeft 'bezocht' de voorkeur. Er is nog een andere reden. In Genesis 18:10 vinden we dat de Heere tot Abraham sprak: 'Ik zal voorzeker weder tot u komen omtrent dezen tijd des levens; en zie, Sara, uw huisvrouw, zal een zoon hebben.' Idem in vers 14. Een oplettende lezer zou kunnen vragen wanneer dit 'wederkomen' heeft plaatsgevonden. Welnu, met dit woord 'bezocht' wordt op deze toezegging teruggezien, al moet dit woord 'bezocht' vanzelfsprekend in overdrachtelijke zin worden opgevat. Zie kanttekening 23 in de SV bij Genesis 18:10. Zo verklaart ook het Beknopt commentaar op de Bijbel in de Nieuwe Vertaling uit 1963: 'Hierin is de vervulling te zien van de toezegging: 'Ik zal tot u wederkeren', 18:10, 14.' In de HSV valt dit verband door de vrijere vertaling helaas weg.

Voorbeeld 8 – Genesis 21:12

HSV: ‘... **[alleen het nageslacht] van Izak zal uw nageslacht** genoemd worden.’

SV: ‘... **in Izak zal uw zaad** genoemd worden.’

KJV: ‘... **in Isaac shall thy seed** be called.’

NKJV: ‘... **in Isaac your seed** shall be called.’

Elb 2003: ‘... **in Isaak soll dir ein Same** genannt werden’.

Terwijl de SV, KJV, NKJV en Elb 2003 voor een nagenoeg letterlijke vertaling kiezen, brengt de HSV enkele veranderingen aan: ‘zaad’ is vervangen door ‘nageslacht’ en ‘in Izak’ is vervangen door ‘[alleen het nageslacht] van Izak’.

Het beeld ‘zaad’ is zo eigen aan de Bijbel dat het voor vervanging niet in aanmerking komt. Niemand die de Bijbel met enige regelmaat leest, zal met dit woord een probleem hebben. Soms wordt een beroep gedaan op Luther voor een vrijere vertaling, maar ook Luther vertaalde dit woord letterlijk.

De vervanging van de woorden ‘in Izak’ is onnodig en verduistert de betekenis van de tekst. Het woordje ‘alleen’ krijgt nu alle nadruk, dit leidt af van de belofte die hier opnieuw aan Abraham gedaan wordt. Zie bijvoorbeeld de kanttekening van Johannes Piscator: ‘Dat is, het zaad/Zaad dat Ik u beloofd heb, zal door Isaak, als uw rechte erfgenaam, van u voortkomen.’ Dat is méér dan: ‘alleen het nageslacht van Izak zal uw nageslacht genoemd worden’.

Veel buitenlandse vertalingen vertalen hier letterlijk en brengen de belofte in de tekst veel beter tot uitdrukking dan de HSV. Nog enkele goede voorbeelden:

Schlachter-Bijbel 2000: ‘Denn **in Isaak** soll dir **ein Same** berufen werden.’

Luthervertaling 1984: ‘Denn **in Isaak** soll dir **der Same** genannt werden.’

Rabbi J.H. Hertz (1936): ‘... for **in Isaac** shall **seed** be called to thee.’

Voorbeeld 9 – Genesis 24:38

HSV: ‘... maar u moet naar **mijn familie** en naar mijn geslacht gaan’.

SV: ‘Maar gij zult trekken naar **mijns vaders huis** en naar mijn geslacht’.

KJV: ‘But thou shalt go unto **my father’s house**, and to my kindred’.

NKJV: ‘... but you shall go to **my father’s house**, and to my family’.

Elb 2003: ‘... sondern zum **Haus meines Vaters** ... sollst du gehen’.

Ieder die regelmatig de Bijbel in een klassieke vertaling leest of hoort lezen, begrijpt de term ‘mijns vaders huis’. De HSV vervangt deze term onnodig. Dit past niet in een woordgetrouwe vertaling. Bovendien is de HSV niet consistent (bijvoorbeeld Gen. 12:1: ‘het huis van uw vader’; Ex. 16:31: ‘het huis van Israël’).

Voorbeeld 10 – Genesis 29:17

HSV: *'Lea had **fletse** ogen'*.

SV: *'Doch Lea had **tedere** ogen'*.

KJV: *'Leah was **tender** eyed'*.

NKJV: *'Leah's eyes were **delicate**'*.

Elb 2003: *'Und Leas augen waren **matt**'*.

De SV vertaalt letterlijk naar het Hebreeuws dat de ogen van Lea 'teder' waren. Maar wat betekent dit? Het Hebreeuwse woord kan hier op twee manieren worden opgevat:

(1) Ofwel 'teder' betekent hier zacht, vriendelijk, lieflijk, en is daarmee een uitdrukking van schoonheid. Deze betekenis lijkt NKJV vooral op het oog te hebben met de vertaling 'delicate' (fijn, zacht, teer), evenals de New International Version (NIV 1984) in een voetnoot. Het verschil dat in dit vers tussen Lea en Rachel wordt gemaakt, ligt dan in het feit dat Rachel schoon van gestalte en schoon van aanzien was, terwijl Lea's uiterlijke schoonheid vooral in haar ogen gelegen was.

(2) Ofwel 'teder' betekent zwak, zodat hier sprake is van een zeker gebrek aan de ogen van Lea. De kanttekening in de Statenvertaling geeft deze betekenis. Idem de joods-Engelse vertaling Tanakh (1985) en de NIV waarin met 'weak' is vertaald.

De vertaling 'flets' komt niet alleen in de HSV en Elb 2003 voor, maar ook in veel Nederlandse vertalingen, vanaf NBG 1951 tot en met NBV 2004. Toch is deze vertaling ongegrond en speculatief. Nergens heeft het Hebreeuwse woord deze betekenis of een betekenis die er op lijkt. De statenvertalers waren wars van speculatieve vertalingen, maar hielden zich aan de gewone en erkende betekenissen van de woorden. Jammer genoeg volgen de herzieners dit hier niet na.

Voorbeeld 11–20

Hieronder de tweede reeks van tien voorbeelden. De bespreking is meestal korter dan bij de voorgaande tien.

Voorbeeld 11 – Genesis 1:9

HSV: *‘Laat het water... in één plaats **samenvloeien**’.*

SV: *‘Dat de wateren... in één plaats **vergaderd worden**’.*

KJV: *‘Let the waters... **be gathered together** unto one place’.*

NKJV: *‘Let the waters... **be gathered together** unto one place’.*

Elb 2003: *‘Es **sammeln sich** die Wasser... an [einen] Ort’.*

Het Hebreeuwse woord betekent ‘verzameld worden’ of ‘zich verzamelen’. Met het ‘vloeien’ van water heeft het woord niets te maken. De HSV is minder woordgetrouw dan SV, KJV, NKJV en Elb 2003. De HSV volgt hier de eveneens vrijere NBG-vertaling van 1951.

Voorbeeld 12 – Genesis 1:14

HSV: *‘... en laten zij zijn **tot aanduiding van** vaste tijden en van dagen en jaren!’*

SV: *‘... en dat zij zijn **tot tekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren.**’*

KJV: *‘... and let them be **for signs, and** for seasons, and for days, and years’.*

NKJV: *‘... and let them be **for signs and** seasons, and for days and years’.*

Elb 2003: *‘... und sie seien **zu Zeichen und** [zur Bestimmung] von Zeiten und Tagen und Jahren’.*

De HSV verbindt het woord ‘tekenen’ met de daarna volgende opsomming. Dit is een interpretatie waarvan de juistheid zeker niet vaststaat.

Voorbeeld 13 – Genesis 2:4

HSV: *‘Dit is **wat uit** de hemel en de aarde **voortkwam**’.*

SV: *‘Dit zijn **de geboorten** des hemels en der aarde’.*

KJV: *‘These are **the generations** of the heavens and of the earth’.*

NKJV: *‘This is **the history** of the heavens and the earth’.*

Elb 2003: *‘Dies ist **die Geschichte** des Himmels und der Erde’.*

Letterlijk staat hier het woord ‘verwekkingen’, ‘generaties’ of ‘geboorten’. Ten onrechte spreekt de HSV in een noot van ‘afstammelingen’ als letterlijke vertaling; dit is niet juist. De interpretatie die de HSV geeft, is wel goed verdedigbaar, maar blijft een interpretatie (die overigens haaks staat op de kanttekening in de SV). NKJV en Elb 2003 kiezen een andere interpretatie.

Voorbeeld 14 – Genesis 3:6

HSV: ‘... en zij gaf ook [wat] aan haar man, **die bij haar was**, en hij at [ervan].’

SV: ‘... en zij gaf ook haar man **met haar**, en hij at.’

KJV: ‘... and gave also unto her husband **with her**; and he did eat.’

NKJV: ‘She also gave to her husband **with her**, and he ate.’

Elb 2003: ‘... und sie gab auch ihrem Mann **bei ihr**, und er ass.’

De woorden ‘met haar’ kunnen betekenen: 1. om met haar te eten (als metgezel in het kwaad). 2. die bij haar was. De HSV kiest de tweede betekenis waarvan het maar de vraag is of dit juist is. Het maken van een keuze is onnodig wanneer we blijven bij een letterlijke vertaling zoals de SV die hier geeft. Ook KJV, NKJV en Elb 2003 voegen geen interpretatie toe.

De ingevoegde woorden ‘wat’ en ‘ervan’ in de HSV zijn onnodig en storend.

Voorbeeld 15 – Genesis 6:14

HSV: ‘**Maak voor uzelf** een ark van goferhout’.

SV: ‘**Maak u** een ark van goferhout’.

KJV: ‘**Make thee** an ark of gopher wood’.

NKJV: ‘**Make yourself** an ark of gopherwood’.

Elb 2003: ‘**Mache dir** eine Arche aus Gopherholz’.

Voor wie maakte Noach de ark?

Ogenscheinlijk geeft de HSV een goede en letterlijke vertaling. De Herziene vertaling gaat echter voorbij aan het feit dat het woordje ‘u’ in ‘maak u’ (SV) min of meer een overtollig (redundant) woord is. ‘Maak u’ is hier feitelijk synoniem aan: ‘Maak’. Met de vertaling ‘maak voor uzelf’ in de HSV wijzigt de betekenis en wordt de lezer op het verkeerde been gezet. De

ark maakte Noach immers niet voor zichzelf alleen, maar voor het achttal mensen en alle dieren die de watervloed overleven zouden.

De HSV heeft de hier gebruikte vorm dikwijls foutief vertaald. Een ander duidelijk voorbeeld is Exodus 34:27, waar de HEERE tot Mozes zegt: ‘Schrijf deze woorden voor uzelf op’ (in plaats van: ‘Schrijf u deze woorden’, SV). Ook hier is de uitdrukking ‘voor uzelf’ overtollig en leidt deze manier van hertalen tot een onjuiste betekenis. Want Mozes schreef niet voor zichzelf (alleen), maar voor heel Israël.

(Grammatici noemen de vorm die we hier aantreffen een ‘dativus ethicus’. Daarin wordt de persoon genoemd die bij de handeling betrokken is. Deze vorm wordt in de SV en in veel andere vertalingen op een bijzondere manier weergegeven, namelijk als een extra object bij het werkwoord waardoor het werkwoord als het ware een wederkerig werkwoord wordt (bijvoorbeeld: ‘maken’ wordt ‘zich maken’; ‘nemen’ wordt ‘zich nemen’). Deze reflexieve vorm wordt ook in onze taal als overtollig ervaren: ‘maak u’ is feitelijk niets anders dan ‘maak’; ‘ik nam mij’ is feitelijk niets anders dan ‘ik nam’. Er mag echter niet vertaald worden ‘maak voor uzelf’. Want daarmee wordt een bestemming of doel uitgedrukt, terwijl dat in het geheel niet de bedoeling is. Dan is het nog beter dit overtollige woord weg te laten! Vergelijk ook de kanttekening bij Genesis 12:1 waaruit blijkt dat ook de statenvertalers deze vorm kenden en er rekening mee hielden.)

Voorbeeld 16 – Genesis 16:1

HSV: ‘Maar Sarai, de vrouw van Abram, **had** hem geen kinderen **geschonken**.’

SV: ‘Doch Sarai, Abrams huisvrouw, **baarde** hem niet.’

KJV: ‘Now Sarai Abram’s wife **bare** him no children.’

NKJV: ‘Now Sarai, Abram’s wife, **had borne** him no [children].’

Elb 2003: ‘Und Sarai, Abrams Frau, **gebar** ihm nicht.’

De invoeging van het woord ‘geschonken’ in de HSV is niet woordgetrouw. Het Hebreeuwse woord betekent ‘(kinderen) baren’ of ‘(kinderen) voortbrengen’. Zelfs de NBV heeft het woord ‘baren’ laten staan: ‘Abrams vrouw Sarai baarde hem geen kinderen.’

Voorbeeld 17 – Genesis 16:2

HSV: ‘... misschien zal ik **uit haar nageslacht krijgen**.’

SV: ‘... misschien zal ik **uit haar gebouwd worden**.’

KJV: ‘it may be that I may **obtain children by her**.’

NKJV: ‘... perhaps I shall **obtain children by her**.’

Elb 2003: ‘... vielleicht werde ich **aus ihr erbaut werden**.’

SV en Elb 2003 volgen hier de letterlijke Hebreeuwse tekst. HSV, KJV en NKJV verklaren de uitdrukking in de vertaling.

Voorbeeld 18 – Genesis 16:9

HSV: ‘... onderwerp u **aan haar gezag.**’

SV: ‘... verneder u **onder haar handen.**’

KJV: ‘... submit thyself **under her hands.**’

NKJV: ‘... submit yourself **under her hand.**’

Elb 2003: ‘... demütige dich **unter ihre Hände.**’

De HSV is de enige vertaling in dit rijtje die ‘onder haar handen’ niet heeft laten staan in de tekst (hoewel de NKJV in enkelvoud: ‘under her hand’).

Voorbeeld 19 – Genesis 19:19

HSV: ‘... U hebt Uw **grote goedertierenheid aan mij bewezen.**’

SV: ‘... Gij hebt Uw weldadigheid **groot gemaakt, die Gij aan mij gedaan hebt.**’

KJV: ‘... thou hast **magnified thy mercy, which thou hast shewed unto me.**’

NKJV: ‘... you have **increased your mercy which you have shown me.**’

Elb. 2003: ‘... du hast deine Güte **gross gemacht, die du an mir erwiesen hast.**’

De zinsconstructie is in de HSV aangepast: de bijzin is vervallen en het werkwoord ‘groot gemaakt’ is gewijzigd in een bijvoeglijk naamwoord. Dit heeft niet direct gevolgen voor de betekenis, maar het wijkt wel af van de zinsbouw die hier toch werkelijk niet moeilijk is. Van de genoemde vertalingen staat de HSV hierin alleen.

De SV is consequent in het handhaven van de woordsoorten (werkwoorden blijven werkwoorden, naamwoorden blijven naamwoorden, e.d.), de HSV gaat daar vrijer mee om, niet alleen in dit voorbeeld, maar ook in andere gevallen.

Voorbeeld 20 – Genesis 24:50

HSV: ‘Laban en Bethuel **antwoordden.**’

SV: ‘Toen **antwoordde** Laban en Bethuël, **en zeiden.**’

KJV en NKJV: ‘Then Laban and Bethuel **answered and said.**’

Elb 2003: ‘Da **antworteten** Laban und Behuel **und sprachen.**’

In de grondtekst ligt een fijne nuance in het enkelvoud ‘antwoordde’. Van de genoemde vertalingen komt dit alleen in de SV tot uitdrukking. Laban treedt op de voorgrond en antwoordt als eerste, en zijn vader Bethuël volgt. Zie ook de kanttekening in de SV.

Sommige andere vertalingen geven het onderscheid tussen enkelvoud en meervoud in dit vers evenals de SV correct weer. Bijvoorbeeld de Naardense Bijbel (NB 2004): ‘Dan antwoordt Laban, en Betoeël ook, – en zij zeggen’.

Daarnaast is het woord ‘zeiden’ in de HSV als enige van de genoemde vertalingen weggelaten. Het is te gemakkelijk om te zeggen dat dit woord slechts de functie heeft van

een dubbele punt. Een dubbele punt wordt in het lezen immers niet gehoord, het woord 'zeiden' wel.

Besluit

Duidelijk is met deze voorbeelden aangetoond dat de Herziene Statenvertaling in diverse gevallen minder nauwkeurig de letterlijke betekenis van een woord of uitdrukking weergeeft en daarmee minder woordgetrouw en brontaalgericht is dan de Statenvertaling. Dit is een verandering in de methode van vertalen. Regelmatig resulteert dit in onnodige interpretatie in de tekst of minder nauwkeurige vertalingen zoals de voorbeelden aantonen. Ook blijkt uit de voorbeelden dat bekende buitenlandse vertalingen die als woordgetrouw bekend staan, namelijk de King James Version (KJV), New King James Version (NKJV) en de Elberfelder vertaling 2003, meer met de Statenvertaling overeenkomen dan met de HSV. De HSV staat in deze voorbeelden meestal alleen in het geven van een minder letterlijke vertaling.

De vraag zou kunnen worden gesteld of het wel nodig is dat de Herziene Statenvertaling even woordgetrouw en brontaalgericht vertaalt als in de Statenvertaling gedaan is. Mag niet iedere vertaling hierin een eigen keuze maken? Op zich zou dit een terechte vraag zijn wanneer de Herziene Statenvertaling zich als een nieuwe vertaling gepositioneerd had (en dan ook met een andere naam!). Maar dat is niet het geval. Dikwijls (en nog steeds) is door de Stichting HSV beweerd dat beoogd wordt 'de huidige en komende generatie bij de Statenvertaling te bewaren'. En in de verantwoording in de brochure 'De Statenvertaling herzien' (2009) wordt gemeld: 'De HSV is niets meer en niets minder dan een restauratie van de Statenvertaling' (blz. 36). Welnu, zou dit waar zijn, dan mag toch zeker verwacht worden dat de Herziene Statenvertaling even woordgetrouw en brontaalgericht is? Uit de genoemde voorbeelden is (opnieuw) het tegendeel gebleken.

Argumenten tégen de Herziene Statenvertaling

We noemen de volgende:

1. De herziening blijft minder dicht bij de grondtekst dan de Statenvertaling
2. De herziening voegt onnodig interpretatie toe
3. De herziening wijkt dikwijls onnodig af van de interpretatie van de Statenvertaling
4. De herziening wijkt onnodig af van de woordkeus en zinsbouw van de Statenvertaling
5. Diverse vertalingen zijn foutief of minder juist
6. In diverse gevallen is de betekenis verzwakt
7. Taalvernieuwing is ten koste gegaan van nauwkeurigheid
8. Verwerkte nieuwe inzichten zijn soms onzeker of onbetrouwbaar
9. In diverse gevallen is minder consistent vertaald
10. De herziening is literair van mindere kwaliteit dan de Statenvertaling
11. De herziening sluit niet aan op de kanttekeningen van de Statenvertaling

In dit artikel bespreken we niet alle bezwaren die we hierboven hebben opgesomd. We nemen enkele van deze bezwaren eruit en lichten die toe.

De herziening blijft minder dicht bij de grondtekst dan de Statenvertaling

Dit bezwaar moet verreweg het zwaarst wegen, daarom noem ik dit als het eerste en voornaamste nadeel van de Herziene Statenvertaling ten opzichte van de Statenvertaling.

Dat de herziening minder dicht bij de grondtekst blijft, uit zich in de volgende zaken:

a. Bijbelse spreekwijzen zijn hertaald, vooral in het Oude Testament

b. De betekenis van afzonderlijke woorden is dikwijls minder letterlijk vertaald

c. Soms is sprake van een zeer vrije vertaling

d. De vertaling van 'kleine woordjes' is dikwijls minder nauwkeurig

(e. In de vertaling is onnodig interpretatie toegevoegd; zie het genoemde punt 2)

Van deze punten bespreek ik vooralsnog alleen het eerste: Bijbelse spreekwijzen zijn hertaald, vooral in het Oude Testament.

Bijbelse spreekwijzen zijn hertaald, vooral in het Oude Testament

In het Oude Testament komen we veel Hebreeuwse spreekwijzen tegen. Bijvoorbeeld spreekwijzen met het woord 'aangezicht'. Van de broeders van Jozef staat dat zij hem niet konden antwoorden, 'want zij waren verschrikt voor zijn aangezicht' (Gen. 45:3), dat is: zij stonden verschrikt voor hem en vreesden hem. Van Haran lezen we dat hij stierf 'voor het aangezicht' van zijn vader Terah (Gen. 11:28), dat is in zijn tegenwoordigheid of onmiddellijke nabijheid. Hagar vluchtte weg 'van het aangezicht' van Sara (Gen. 16:6). Abraham stond op 'van het aangezicht' van zijn dode (Gen. 23:3). In de Herziene Statenvertaling is het woord 'aangezicht' in al deze gevallen weggelaten of op andere wijze vertaald.

Wel maakt de herziening onderscheid tussen het 'aangezicht' bij mensen en het 'aangezicht' van God. In het laatste geval is niet hertaald. Daardoor gebeurt het dat uitdrukkingen die in het Hebreeuws volledig identiek zijn, in het ene geval wel hertaald zijn, en in het andere geval niet. Een merkwaardige keus, die bij mijn weten in geen enkele andere vertaling is gemaakt.

Ook veel andere Hebreeuwse spreekwijzen zijn hertaald. Zelfs een eenvoudige uitdrukking als 'het wildbraad was naar zijn mond' is geworden: 'omdat hij graag wildbraad at' (Gen. 25:28). Het 'brood der smarten' is geworden: 'brood [waarvoor u] moet zwoegen.' (Ps. 127:2). In Psalm 2:6 en andere plaatsen is 'de berg Mijner heiligheid' geworden: 'Mijn heilige berg'. Dit ondanks de welbewuste keuze van de statenvertalers om dit onveranderd naar het Hebreeuws weer te geven, zoals blijkt uit kanttekening 14. In Jesaja 3:8 is 'de ogen Zijner heerlijkheid' gewijzigd in 'de blik van Zijn heerlijkheid'. Is deze wijziging gepast? Waarom kon men niet eenvoudig blijven bij de Hebreeuwse tekst?

Het bovenstaande is slechts een greep. Honderden, ja duizenden voorbeelden kunnen uit het Oude Testament worden gegeven waarin Hebreeuwse uitdrukkingen zijn hertaald, terwijl de Statenvertaling bij de oorspronkelijke tekst blijft. Hoewel dit in het Nieuwe Testament minder sterk speelt, kunnen ook uit het Nieuwe Testament vergelijkbare voorbeelden worden gegeven.

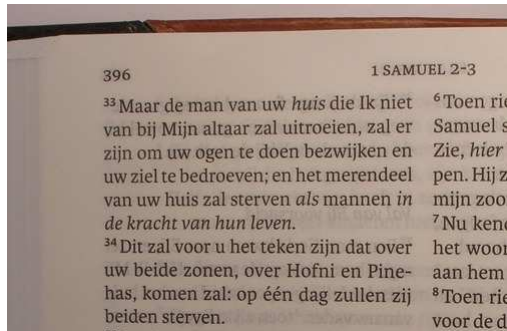
De statenvertalers hadden echter een andere opdracht. Uitdrukkelijk was in 1618 op de Dordtse Synode bepaald dat zij de uitdrukkingen van de oorspronkelijke talen, voor zover de Nederlandse taal dit toeliet, dienden te bewaren. Dat is beslist een heel ander uitgangspunt dan te streven naar gebruikelijk Nederlands! Johannes Bogerman, die de leiding had van de vertalers van het Oude Testament, schreef later: 'Wij zijn gebleven bij de woorden en orde der woorden van de Hebreeuwse tekst, zo na en nauw als ons enigszins mogelijk is geweest.' Wie het met deze werkwijze van de statenvertalers niet eens is, kan een nieuwe vertaling maken, maar kan onmogelijk onder de vlag van de Statenvertaling een herziening uitbrengen.

De herziening voegt onnodig interpretatie toe

De keerzijde van een minder letterlijke vertaling is dat de vertaler genoodzaakt is om meer interpretatie in zijn vertaling te verwerken. Dit is voor het vertalen van de Bijbel een belangrijk bezwaar. Het vertalen van de Bijbel kan niet worden vergeleken met het vertalen van een gewoon boek. Het gaat hier immers om een geïnspireerde tekst, terwijl de tekst bovendien dikwijls meerdere betekenissen kent en op meerdere manieren kan worden uitgelegd. Juist dan is het van groot belang om zeer getrouw de spreekwijzen van de Bijbel, ook in de vertaling, te bewaren. Interpretatie en uitleg dienen een plek te krijgen in kanttekeningen en commentaren, en moeten als dit mogelijk is in de tekst zelf worden vermeden.

In de Herziene Statenvertaling zien we dat aanzienlijk meer interpretatie is toegevoegd dan in de Statenvertaling. Dat zit vaak in kleine veranderingen. Soms zijn de betekenissen van woorden ‘ingekleurd’ (tegen de letterlijke betekenis), soms zijn woorden toegevoegd, soms is de woordbetekenis vervangen door een uitleg van een woord, enzovoort. Doel hiervan is de betekenis duidelijker te maken, maar zoals gezegd heeft dit een belangrijke keerzijde.

1 Samuël 2:33: ‘het merendeel’

1 Samuël 2:33 in de Herziene SV:

‘al de menigte’ is gewijzigd in ‘het merendeel’.

Een voorbeeld waarin interpretatie in de tekst is toegevoegd en waarin dit veel te ver gaat en zelfs onjuist is, is 1 Samuël 2:33. In deze tekst spreekt een profeet tot Eli: ‘en al de menigte uws huizes zal sterven, mannen geworden zijnde’. Deze profetie werd vervuld toen Saul alle dienstdoende priesters, die nakomelingen en familieleden van Eli waren, liet doden. Alleen Abjathar ontkwam. Daarom verklaart de kanttekening de woorden ‘al de menigte’ met ‘meest al’. Wat doen de herzieners? Zij vertalen: ‘en het merendeel van uw huis zal sterven’. Op deze wijze wordt ‘al de menigte’ teruggebracht tot ‘het merendeel’. Dit is een ontoelaatbare invoeging van interpretatie, die ook nog eens onjuist is.

Psalm 8:3: ‘een sterk fundament gelegd’

Een ander voorbeeld is Psalm 8:3. In de Statenvertaling lezen we: ‘Uit den mond der kinderkens en der zuigelingen hebt Gij sterkte grondvest om Uwer tegenpartijen wil; om den vijand en wraakgierige te doen ophouden.’ In de herziening zijn de woorden ‘hebt Gij sterkte grondvest’ gewijzigd in ‘hebt U een sterk fundament gelegd’. Dit is een interpretatie die onjuist is. In de tekst staat dat God ‘sterkte grondvest heeft’. Voor de betekenis van de woorden ‘sterkte’ en ‘grondvest’ in deze tekst verwijs ik nu naar de kanttekening in de Statenvertaling. Hoeveel rijker is deze uitleg dan de vertaling in de HSV! Merk ook op dat in de HSV genoemde woorden grammaticaal in een totaal andere positie geplaatst zijn. Dit staat haaks op de vertaalwijze van de statenvertalers.

Ogenschijnlijk is de herziene tekst hier gemakkelijker te begrijpen. In werkelijkheid is echter sprake van een interpretatie in de vertaling die geen grond heeft.

De herziening wijkt onnodig af van de Statenvertaling

Het aantal onnodige verschillen tussen Statenvertaling en Herziene Statenvertaling is enorm. In de meeste hoofdstukken treffen we dergelijke verschillen aan. Ik geef enkele eenvoudige voorbeelden uit het Nieuwe Testament. Deze verschillen zijn misschien niet heel groot, maar daar gaat het nu niet om. We geven deze voorbeelden om aan te tonen dat de HSV geheel onnodige wijzigingen heeft aangebracht. Naast kleine verschillen zijn er ook grotere verschillen waar sprake is van een heel andere betekenis.

Onnodige wijziging Mattheüs 1:20

In Mattheüs 1:20 staat van Jozef: 'En alzo hij deze dingen in den zin had.' In de HSV-tekst lezen we: 'Terwijl hij deze dingen overwoog.' Het verschil is klein, maar er is een verschil. De statenvertalers vatten het zo op, dat Jozef zijn beslissing al genomen had en van plan was Maria te verlaten. In de herziening staat slechts dat hij deze dingen overwoog. Op basis van de grondtekst is beide mogelijk. Het Griekse woord betekent namelijk niet alleen: overleggen, beraadslaan, maar ook: zich voornemen, van plan zijn, besluiten. Wanneer de herziening beoogt 'de Statenvertaling te bewaren', is niet te begrijpen waarom de vertaling hier moest worden aangepast. Bovendien is de keus van de statenvertalers begrijpelijk. In het vorige vers lezen we immers dat Jozef Maria heimelijk wilde verlaten. Het was bij Jozef niet meer een overwegen, maar een vast voornemen, een plan. Zijn beslissing was al genomen. Dergelijke kleinere of grotere wijzigingen komen we ontelbare malen in de HSV tegen. Onnodig is van de Statenvertaling afgeweken.

Onnodige wijzigingen Romeinen 1:3 en 31

Ik geef nog twee voorbeelden uit Romeinen 1. In vers 3 is 'geworden' ('geworden uit het zaad Davids naar het vlees') gewijzigd in 'geboren'. Op grond van de grondtekst is de vertaling 'geboren' niet onmogelijk, maar ligt toch minder voor de hand dan 'geworden'. Bovendien heeft dit 'geworden' een diepere dimensie dan 'geboren'. De wijziging is volstrekt onnodig en is bovendien geen verbetering.

In vers 31 van Romeinen 1 is 'verbondsbrekers' gewijzigd in 'trouwelozen'. Het woordenboek van dr. Harting geeft als betekenis: 'naar een gemaakte overeenkomst zich niet gedragen, d.i. ontrouw, trouweloos'. Het woordenboek van W. Bauer geeft als betekenissen: 'bundbrüdig, treulos'. Beide vertalingen zijn dus mogelijk, terwijl de grondgedachte achter dit woord wel degelijk betrekking heeft op het breken van een verbond. Waarom moest dan deze prima vertaling worden vervangen?

Het aantal voorbeelden van onnodige wijzigingen is vrijwel onuitputtelijk. Uit al deze onnodige wijzigingen blijkt heel duidelijk dat de herzieners kennelijk niet beoogd hebben om de goede vertalingen in de Statenvertaling te bewaren. Men heeft gekozen voor een geheel nieuwe vertaling. Daarmee zijn vele uitstekende, ja betere vertalingen dan in de HSV, terzijde geschoven.

Diverse vertalingen zijn foutief of minder juist

In de Herziene Statenvertaling zijn diverse teksten onjuist of minder juist vertaald. In deze paragraaf gaat het niet om interpretatieverschillen, maar om vertalingen die echt niet in overeenstemming zijn met de grondtekst en ook niet terug te voeren zijn op een minder letterlijke vertaling.

Exodus 34:27: ‘schrijf deze woorden voor uzelf op’

In Exodus 34:27 vinden we in de Statenvertaling: ‘Verder zeide de HEERE tot Mozes: Schrijf u deze woorden; want naar luid dezer woorden heb Ik een verbond met u en met Israël gemaakt.’ In de herziening staat niet: ‘Schrijf u deze woorden’, maar: ‘Schrijf deze woorden voor uzelf op.’ Dit is onjuist. Het woordje ‘u’ is geen gewoon meewerkend voorwerp, maar is in het Hebreeuws een schijnbaar overtollig woordje, waarmee de persoon genoemd wordt die bij de handeling betrokken is (grammatici noemen dit de ‘dativus ethicus’). Mozes moest de woorden niet opschrijven voor zichzelf alleen, maar voor het gehele volk. Het is nog beter dit woordje ‘u’ weg te laten dan te vertalen zoals in de herziene tekst.

De onjuiste vertaling van het schijnbaar redundante woordje ‘u’ (in andere teksten ook wel ‘mij’ en ‘zich’) komt in de herziening in allerlei vormen voor, zodat we niet van één fout kunnen spreken, maar van vele fouten.

Jesaja 25:11: ‘ondanks zijn listige handelingen’

Het tweede deel van Jesaja 25:11 luidt in de Statenvertaling: ‘Hij zal hun hoogmoed vernederen met de lagen hunner handen.’ In de Herziene Statenvertaling is dit geworden: ‘Hij zal zijn hoogmoed vernederen, ondanks zijn listige handelingen.’ Het woordje ‘ondanks’ is foutief. Het voorzetsel in het Hebreeuws heeft hier de betekenis ‘met’, ‘samen met’ of ‘alsmede’. De betekenis ‘ondanks’ past niet bij dit voorzetsel en is hier onmogelijk. Het gaat ook in tegen de geheel juiste verklaring in de kanttekening.

Romeinen 6:19: ‘van de ene (...) tot de andere wetteloosheid’

De Statenvertaling heeft in het tweede deel van Romeinen 6:19: ‘Want gelijk gij uw leden gesteld hebt om dienstbaar te zijn der onreinheid en der ongerechtigheid tot ongerechtigheid, alzo stelt nu uw leden om dienstbaar te zijn der gerechtigheid tot heiligmaking.’ In de Herziene Statenvertaling is dit geworden: ‘Want zoals u uw leden beschikbaar gesteld hebt ten dienste van de onreinheid en van de [ene] wetteloosheid tot de [andere] wetteloosheid, stel zo nu uw leden beschikbaar ten dienste van de gerechtigheid, tot heiliging.’

De tegenstelling in de tekst is symmetrisch opgebouwd. In de Statenvertaling staat ‘der ongerechtigheid tot ongerechtigheid’ tegenover ‘der gerechtigheid tot heiligmaking’. In beide gevallen geeft het woordje ‘tot’ een doel aan, wat ook blijkt uit het Griekse voorzetsel. In de Herziene Statenvertaling is deze tegenstelling niet meer te zien en is de symmetrie van

de tekst doorbroken. De vertaling ‘van de [ene] wetteloosheid tot de [andere] wetteloosheid’ is op basis van het Grieks niet mogelijk, hier is sprake van een echte vertaalfout. Het woord ‘ongerechtigheid’ wordt twee keer gebruikt, maar heeft wel beide keren een andere functie in de tekst.

In diverse gevallen is de betekenis verzwakt

Door hertaling van woorden en uitdrukkingen, en ook door het kiezen van andere interpretaties, is de betekenis van de Bijbeltekst in diverse gevallen verzwakt. Ik geef enkele voorbeelden.

Psalm 119:5: ‘dat mijn wegen gericht werden’ of ‘waren mijn wegen zo vast’

Psalm 119:5 luidt in de Statenvertaling: ‘Och, dat mijn wegen gericht werden om Uw inzettingen te bewaren!’ Dit volgt op vers 4: ‘HEERE, Gij hebt geboden dat men Uw bevelen zeer bewaren zal.’ De psalmdichter ziet dus op de grootheid van het gebod en bidt daarop of zijn wegen gericht mochten worden om Gods inzettingen te bewaren. In de Herziene Statenvertaling is vers 5 geworden: ‘Och, waren mijn wegen zo vast / om Uw verordeningen in acht te nemen!’ Het is niet meer duidelijk of dit een gebed is of een verzuchting die de psalmdichter tot zichzelf doet. Dit is een aanzienlijke verzwakking, die op basis van het Hebreeuws helemaal niet nodig is. Er staat hier een werkwoordsvorm die prima met een passieve tijd (de lijdende vorm ofwel een vorm met ‘worden’) kan worden vertaald.

(Het werkwoord betekent overigens zowel ‘richten’ als ‘vastmaken’, bovenstaande opmerking gaat niet over dit verschil, maar over het niet meer vertalen in de passieve tijd.)

Prediker 1:2: ‘een en al vluchtigheid, zegt Prediker’

Het hoofdthema van Prediker vinden we in het tweede vers van het eerste hoofdstuk: ‘Ijdelheid der ijdelheden, zegt de Prediker; ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid.’ In de Herziene Statenvertaling is dit geworden: ‘Een en al vluchtigheid, zegt Prediker, / een en al vluchtigheid, alles is [even] vluchtig.’

In het woord ‘ijdelheid’, zoals dat in Prediker diverse malen voorkomt, komen diverse betekenissen samen. Het is de combinatie van leegte, nietigheid, vergeefsheid, zinloosheid en vergankelijkheid. Vervanging van dit woord ‘ijdelheid’ is nauwelijks mogelijk zonder dat de essentie van de betekenis verloren gaat. Het woord ‘nietigheid’ komt er wellicht nog het dichtste bij. De Herziene Statenvertaling kiest voor ‘vluchtigheid’. Dat is echter maar één zijde van dit woord ‘ijdelheid’. De leegte, het nietige en vergeefse van alle dingen, en daar gaat het hoofdzakelijk om in Prediker, komt met dit woord onvoldoende tot uitdrukking. Bovendien heeft het woord ‘ijdelheid’ in Prediker beslist een negatieve duiding. Ook dit komt in het woord ‘vluchtigheid’ niet tot uitdrukking. Hier is sprake van een ernstige verarming, ja zelfs verminking van de Statenvertaling.

De Herziene vertaling breekt hier met een lange vertaaltraditie in vele talen. In de King James vertaling en diverse andere, ook nieuwe Engelse vertalingen vinden we ‘Vanity of vanities’ (Ijdelheid der ijdelheden). En in Duitse vertalingen inclusief de recente editie 2003 van de Elberfelder vertaling: ‘Eitelkeit der eitelkeiten’. Ook de NBG-vertaling van 1951 had nog ‘Ijdelheid der ijdelheden’. Opmerkelijk is dat zelfs de (verder moderne) Willibrord vertaling 1995 hier veel beter vertaald heeft dan de herzieners: ‘Ijl en ijdel, zegt Prediker, / ijl en ijdel, alles is ijdel.’

Het argument dat het woord ‘ijdel’ tegenwoordig iets anders betekent, gaat maar ten dele op. Het woord heeft meerdere betekenissen en ieder begrijpt heel goed dat het woord ‘ijdelheid’ in Prediker niets te maken heeft met pronkzucht. Bovendien gebruiken we in onze taal nog regelmatig ‘een ijdele poging’ (een vergeefse poging), ‘verijdelen’ en dergelijke.

Hebreeën 11:3: ‘door het geloof zien wij in’

In de Statenvertaling vinden we in Hebreeën 11:3: ‘Door het geloof verstaan wij dat de wereld door het woord Gods is toebereid, alzo dat de dingen die men ziet, niet geworden zijn uit dingen die gezien worden.’ In de Herziene Statenvertaling is ‘Door het geloof verstaan wij’ gewijzigd in ‘Door het geloof zien wij in’.

Het Griekse werkwoord dat in de Statenvertaling met ‘verstaan’ is vertaald, is afgeleid van een woord dat zowel het verstand als het innerlijk gemoed betekent. Het werkwoord dat we hier vinden betekent een bemerken, weten of begrijpen met het gemoed. Dat is meer dan het weten met het verstand, wat ook uit de woorden ‘door het geloof’ duidelijk blijkt. Het woord ‘inzien’ in de Herziene Statenvertaling duidt veel meer op een verstandelijk, rationeel weten (vergelijk de betekenis van het woord ‘inzicht’), terwijl het hier gaat om het innerlijk weten of bemerken van het geloof. Het woord ‘verstaan’ past daarom veel beter. De herziene tekst is een vervlakking van wat we in de grondtekst en de Statenvertaling vinden.

De Statenvertaling staat hierin ook niet alleen (laten we ons niet misleiden door de diverse moderne Nederlandse vertalingen), want de NBG-vertaling 1951, de King James Version, New King James Version, Schlachter-Bibel 2000 en Elberfelder vertaling 2003 hebben allemaal dit ‘verstaan wij’ (Engels: ‘we understand’, Duits: ‘verstehen wir’).

Taalvernieuwing is ten koste gegaan van nauwkeurigheid

De Herziene Statenvertaling is veel verder gegaan dan het vervangen van verouderde woorden. Vele woorden zijn ten onrechte vervangen. Dit betreft sommige woorden die niet heel gebruikelijk meer zijn, maar waarvoor geen goed alternatief bestaat (bijvoorbeeld ‘lankmoedig’ en ‘tuchtigen’); maar het betreft ook woorden die algemeen gebruikelijk zijn: bijvoorbeeld ‘verstand’ dat dikwijls gewijzigd is in ‘inzicht’, ‘waarheid’ dat dikwijls gewijzigd is in ‘trouw’, ‘verlossen’ dat dikwijls gewijzigd is in ‘redden’, ‘het gemoed’ dat soms gewijzigd is in ‘het denken’. Dergelijke veranderingen hebben met taalvernieuwing niet te maken, hier heeft men opnieuw vertaald en daarbij eigen keuzes gemaakt. Of deze hertalingen ook

verbeteringen zijn, is een vraag die ik nu niet zal bespreken. We richten ons nu namelijk op enkele voorbeelden van taalvernieuwing.

Naast vervanging van woorden zijn ook taalconstructies veranderd, waardoor de vertaling verder is komen af te staan van de grondtekst. Daarnaast is de Herziene Statenvertaling onnauwkeurig in het weergeven van enkelvoud en meervoud.

Zullen, moeten en mogen

Ook heeft de taalvernieuwing gevolgen gehad voor het weergeven van geboden. In de Tien geboden is weliswaar het 'zullen' gehandhaafd, maar in andere gevallen is 'zullen' gewijzigd in 'moeten' en bij ontkenningen door 'mogen' ('gij zult niet' is dan geworden: 'u mag niet'). Door dit 'moeten' en 'mogen' worden de geboden minder krachtig uitgedrukt dan door 'zullen'. Bovendien brengt deze werkwijze met zich mee dat de herzieners dienden de kiezen tussen het 'zullen' van een gebod (in de HSV 'moeten') en het 'zullen' van een profetie of belofte. Daarbij kiezen zij enkele malen anders dan (de eerste keus van) de statenvertalers. Bijvoorbeeld in Exodus 14:14 waar Mozes tot het volk zegt: 'De HEERE zal voor ulieden strijden, en gij zult stil zijn.' Dit 'gij zult stil zijn' was in de eerste plaats een belofte. Het volk hoefde niets te doen, de HEERE alleen zou het voor hen doen. In de herziening is vertaald als een bevel: 'De HEERE zal voor u strijden, en ú moet stil zijn.' Hoeveel minder rijk is deze vertaling!

Hertaling van 'jokken'

Taalvernieuwing is ten koste gegaan van nauwkeurigheid

Een voorbeeld van een onjuiste hertaling is de vervanging van het woord 'jokken' in Genesis 26:8 in 'liefkozen'. Daarmee wordt een misverstand over deze tekst bevestigd. Er staat namelijk niet in de grondtekst: 'Izak was zijn vrouw Rebekka aan het liefkozen' (aldus de HSV), maar: 'Isaak schertste (of: was aan het schertsen) met Rebekka, zijn vrouw'. Het woord waar het om gaat is afgeleid van een woord dat 'lachen' betekent en vormt daarmee ook een zinspeling op de naam Isaak. Dit schertsen kan zeker gepaard zijn gegaan met liefkozen, want koning Abimelech maakte hieruit op dat zij man en vrouw waren. Het woord in de grondtekst heeft echter in letterlijke zin niets met 'liefkozen' te maken en 'liefkozen' is ook niet de betekenis van het woord 'jokken' in de Statenvertaling. De herziening is hier niet woordgetrouw. Dit als voorbeeld van een onjuiste hertaling.

Hertaling van Romeinen 1:4

In de Statenvertaling vinden we in Romeinen 1:4: 'Die krachtiglijk bewezen is te zijn de Zone Gods naar den Geest der heiligmaking, uit de opstanding der doden'. Hier betekent het woordje 'naar' niet alleen 'wat betreft' maar ook 'overeenkomstig' en zelfs 'krachtens'. Christus was de Zoon Gods overeenkomstig en krachtens de Geest der heiligmaking, dat wil

zeggen krachtens Zijn Goddelijke natuur, zoals de kanttekening dit verklaart. Ook kunnen we de tekst zó lezen dat de Geest der heiligmaking werkzaam was in de opstanding van Christus. De herziening heeft echter: ‘Wat de Geest van heiliging betreft, is Hij met kracht bewezen te zijn de Zoon van God, door [Zijn] opstanding uit de doden, [namelijk] Jezus Christus, onze Heere.’ Hiermee komen de genoemde betekenissen van het voorzetsel (‘overeenkomstig’ en ‘krachtens’) niet meer tot uitdrukking, sterker nog: deze betekenissen zijn in de herziening onmogelijk geworden. Door hertaling is een niet gering deel van de rijkdom van deze tekst weggenomen.

Nieuwe inzichten zijn soms onzeker of onbetrouwbaar

In de Herziene Statenvertaling zijn nieuwe inzichten verwerkt. Dit is in diverse gevallen een voordeel zoals eerder genoemd. Een nadeel is dat sommige van de verwerkte inzichten onzeker of zelfs onbetrouwbaar zijn.

Genesis 29:17: ‘fletse ogen’

Ik noem één voorbeeld. In Genesis 29:17 vinden we in de Statenvertaling dat Lea ‘tedere’ ogen had. Wat betekent dit woord ‘teder’? Op grond van het Hebreeuws kan dit op twee manieren worden opgevat:

- (1) Ofwel ‘teder’ betekent hier zacht, vriendelijk, lieflijk, en is daarmee een uitdrukking van schoonheid. Het verschil dat in dit vers tussen Lea en Rachel wordt gemaakt, ligt dan in het feit dat Rachel schoon van gestalte en schoon van aanzien was, terwijl Lea’s uiterlijke schoonheid vooral in haar ogen gelegen was.
- (2) Ofwel ‘teder’ betekent zwak, zodat hier sprake is van een zeker gebrek aan de ogen van Lea. De kanttekening in de Statenvertaling geeft deze betekenis.

De Herziene Statenvertaling heeft ‘teder’ gewijzigd in ‘flets’. De vertaling ‘flets’ komt in nieuwe vertalingen dikwijls voor. Toch is deze vertaling ongegrond en speculatief. Nergens heeft het Hebreeuwse woord deze betekenis of een betekenis die er op lijkt.

In diverse gevallen is minder consistent vertaald

In de Herziene Statenvertaling zien we dat de consistentie in de vertaling in diverse gevallen minder goed is dan in de Statenvertaling. Dit ondanks de claim van de Stichting HSV dat de HSV in veel opzichten consistenter is (zie ‘De Statenvertaling herzien’, 2009, blz. 40; editie december 2010, blz. 31). In veel gevallen zal deze claim ongetwijfeld terecht zijn. De Statenvertalers hebben namelijk niet gestreefd naar een consistente vertaling van woorden over alle Bijbelboeken heen. Wel streefden zij naar consistentie in de vertaling van kernwoorden en binnen een tekstgedeelte. Opvallend zijn de ‘inconsistenties’ in de Statenvertaling daardoor niet. Er zijn echter ook heel wat gevallen aan te wijzen waar juist de Statenvertaling consistent is en de HSV niet. Opmerkelijk is dat dit ook het geval is bij sommige themawoorden. De statenvertalers hadden hiervoor meer oog dan de herzieners.

Voor iemands aangezicht staan

Eerder in dit artikel noemden we al het fenomeen dat uitdrukkingen met het woord ‘aangezicht’ bij mensen worden hertaald, maar als het gaat om het ‘aangezicht van God’, niet worden hertaald. Bijvoorbeeld vinden we in de HSV in Deuteronomium 4:10: ‘Op de dag dat u voor het aangezicht van de HEERE, uw God, stond.’ Maar in Numeri 27:2: ‘Zij gingen staan voor Mozes en voor Eleazar, de priester, en voor de leiders en heel de gemeenschap.’ Hier is drie keer het woord ‘aangezicht’ geschrapd, terwijl het gaat om dezelfde uitdrukking (staan voor iemands aangezicht) als in de tekst in Deuteronomium. Dat is niet consistent.

Genesis 3:16, 17: ‘smart’ vervangen door drie verschillende woorden

In Genesis 3, na de zondeval, vinden we in de Statenvertaling drie maal het woord ‘smart’. Dit gebeurt twee keer in vers 16: ‘Tot de vrouw zeide Hij: Ik zal zeer vermenigvuldigen uw smart, namelijk uwer dracht; met smart zult gij kinderen baren’. Daarna ook in het volgende vers tot Adam: ‘Het aardrijk zij om uwentwil vervloekt, en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens.’

In de Herziene Statenvertaling vinden we in plaats van ‘smart’ maar liefst drie verschillende woorden, namelijk ‘moeite’ en ‘pijn’ in vers 16 en ‘zwoegen’ in vers 17. In het Hebreeuws gaat het om twee bijna identieke woorden met dezelfde stam. Terecht zijn deze woorden in de Statenvertaling en vele andere vertalingen op dezelfde manier vertaald. Daarmee krijgt dit woord ‘smart’ nadruk als themawoord in dit tekstgedeelte. Daar is gezien de geschiedenis die voorafging (de zondeval) ook alle reden toe. Doordat in de herziene tekst maar liefst drie verschillende woorden zijn gebruikt, is dit themawoord niet meer herkenbaar.

Genesis 31: ‘stelen’

In de geschiedenis van Jakobs vlucht uit Paddan-Aram komt acht keer het themawoord ‘stelen’ voor (Hebr. ganav). In vers 19 lezen we dat Rachal de terafim van haar vader ‘stal’, in vers 20 dat Jakob zichzelf ‘stal’ (SV: ‘ontstal’) aan het hart van Laban. Dit woord ‘stelen’ komt daarna nog zes keer voor (vers 26, 27, 30, 32, 39 2x). Het woord wordt geforceerd gebruikt, ook in het Hebreeuws (!), in de verzen 20, 26 en 27. Door dit geforceerde gebruik wordt de lezer nog nadrukkelijker op dit themawoord gewezen. De Statenvertaling vertaalt alle keren met ‘stelen’ of ‘ontstelen’ en brengt dit themawoord daarmee goed tot uitdrukking. In de HSV is dit woord in drie van de acht gevallen anders vertaald, namelijk met ‘bedriegen’ in plaats van ‘stelen’ (vs. 20, 26, 27).

Besluit

In dit artikel zijn argumenten vóór de Herziene Statenvertaling genoemd evenals argumenten tégen deze herziening. Daarbij was ons doel de Herziene Statenvertaling te vergelijken met de Statenvertaling en niet met moderne vertalingen. De conclusie van wat

hierboven is besproken, is dat de Herziene Statenvertaling niet alleen een geheel nieuwe vertaling is, die talloze malen onnodig van de Statenvertaling is afgeweken, maar ook dat de herziening dikwijls minder nauwkeurig is dan de Statenvertaling. Tevens constateerden we dat in de herziening niet vertaald is op de strikt brontaalgerichte, woordgetrouwe en erg letterlijke manier van vertalen zoals de Statenvertaling gedaan heeft. Van de methode die de Dordtse Synode en de statenvertalers voor ogen stond, is men duidelijk afgeweken. Daarnaast bleken diverse vertalingen minder juist of zelfs foutief te zijn, terwijl er ook voorbeelden zijn waarin de betekenis van een tekst is verzwakt. Ook de taalvernieuwing is niet in alle gevallen juist doorgevoerd, maar heeft geleid tot minder nauwkeurige vertalingen. Ten slotte blijken er gevallen te zijn waarin de woordconsistentie in de herziening minder goed is dan in de Statenvertaling, ook als het gaat om themawoorden.

Dit alles doet de balans duidelijk doorslaan ten gunste van de Statenvertaling. Deze herziening draagt niet werkelijk bij aan het bewaren van de goede vertaling die wij hebben. De vertaling staat verder af van de grondtekst, vooral in het Oude Testament. Verbeteringen in incidentele gevallen kunnen niet opwegen tegen de vele gevallen waarin de vertaling minder nauwkeurig is geworden. Het zou een geheel onjuiste keus zijn om ter wille van gemakkelijker Nederlands deze nieuwe vertaling te omarmen en de getrouwe Statenvertaling daarvoor te laten liggen!

Gereformeerde Bijbel Stichting

Psalm 2 in de Herziene Vertaling

Wijzigingen ongegrond en onnauwkeurig

Bron

Dit artikel is geschreven door C. Valk en verscheen in het kwartaalblad Standvastig van de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS), juni 2008. Uitgegaan is van de destijds beschikbare herziene vertaling van deze psalm. Diverse opmerkingen in dit artikel gelden echter ook voor de definitieve uitgave van de Herziene Statenvertaling (december 2010).

Het begin van Psalm 2 in de Statenvertaling (editie GBS).

Psalm 2 (HSV editie 2006) [1]

- 1 Waarom woeden de heidenen
en bedenken de volken wat zinloos is?
- 2 De koningen van de aarde stellen zich op
en de vorsten spannen samen
tegen de HEERE en tegen Zijn Gezalfde:
- 3 Laten wij Hun boeien verbreken
en Hun touwen van ons werpen!
- 4 Die in de hemel woont, zal lachen,
de Heere zal hen bespotten.
- 5 Dan zal Hij tot hen spreken in Zijn toorn,
in Zijn grimmigheid hun schrik aanjagen:
- 6 Ik toch heb Mijn Koning gezalfd
over Sion, Mijn heilige berg.
- 7 Ik zal het besluit van de HEERE bekendmaken:
Hij heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon,
heden heb Ik U verwekt.

8 Eis van Mij en Ik zal U de heidenen als erfenis geven,
de einden der aarde als Uw bezit.

9 U zult hen verpletteren met een ijzeren staaf,
U zult hen in stukken slaan als de kruik van een pottenbakker.

10 Nu dan, koningen, handel verstandig!
Laat u bestraffen, rechters van de aarde!

11 Dien de HEERE met vreze,
verheug u al bevend.

12 Kus de Zoon, opdat Hij niet toornig wordt en u onderweg vergaat,
wanneer Zijn toorn slechts even zou ontbranden.

Welzalig allen die op Hem vertrouwen!

Inleiding

De Stichting Herziening Statenvertaling (HSV) werkt sinds 2000 op initiatief van het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond aan een herziening van de Statenvertaling. De deelluitgave uit december 2006 bevat inmiddels het complete Nieuwe Testament en vier boeken van het Oude Testament. De Stichting beoogt de complete herziening eind 2010 gereed te hebben.

Uit de herziene vertalingen blijkt dat sprake is van een ingrijpende revisie die zich niet beperkt tot het vervangen van verouderd Nederlands. Gedeeltelijk komt dat voort uit het streven om de taal begrijpelijker te maken. Om dit te bereiken past men de door de Statenvertalers gehanteerde vertaalmethode minder strikt toe, waardoor de vertaling vrijer wordt en minder nauwgezet de zinsbouw en woordkeus volgt van de oorspronkelijke tekst. Hierdoor krijgt de herziene tekst het karakter van een nieuwe vertaling. Hier blijft het echter niet bij, want de herzieners voeren ook inhoudelijke wijzigingen door, niet alleen op basis van zogenoemde nieuwe inzichten, maar ook op grond van subjectieve voorkeuren van de herzieners. Vele wijzigingen zijn willekeurig en ongegrond. Het bovenstaande betekent dat de HSV niets anders is dan een nieuwe vertaling die gebaseerd is op andere uitgangspunten en andere keuzes dan die ten grondslag liggen aan de Statenvertaling.

In dit artikel wil ik ingaan op diverse wijzigingen die zijn aangebracht in Psalm 2. Deze voorbeelden illustreren wat hierboven is opgemerkt. Aan voorbeelden in de Psalmen is overigens geen gebrek, dit Bijbelboek is in de herziening namelijk ingrijpend gereviseerd. [2]

Psalm 2:7: de plaats van de Naam 'HEERE' in de vertaling

SV: "Ik zal van het besluit verhalen: de HEERE heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd."

HSV: [3] "Ik zal het besluit van de HEERE bekendmaken: / Hij heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, / heden heb Ik U verwekt."

De wijzigingen in vers 7 beperken zich niet tot taalkundige revisie. Twee wijzigingen zijn duidelijk inhoudelijk van aard, namelijk de plaats van de Naam 'HEERE' en de wijziging van 'verhalen' in 'bekendmaken'. Allereerst bespreken we de plaatsing van de Naam 'HEERE'. In de Statenvertaling staat de Naam 'HEERE' aan het begin van het tweede zinsdeel: "De HEERE heeft tot Mij gezegd". In de HSV is de Naam 'HEERE' verplaatst naar het eerste zinsdeel: "Ik zal het besluit van de HEERE bekendmaken". In het tweede zinsdeel staat dan "Hij heeft tegen Mij gezegd" in plaats van "de HEERE heeft tot Mij gezegd".

De Statenvertaling volgt hier de Masoretische tekst, dat wil zeggen de Hebreeuwse tekst inclusief klinker- en accenttekens zoals die door de Joodse rabbijnen is overgeleverd. In de Masoretische tekst vinden we in Psalm 2:7 een accentteken dat een duidelijke scheiding aanbrengt tussen het Hebreeuwse woord voor 'besluit' en de Naam JHWH (HEERE). De rabbijnen gaven daarmee aan dat deze woorden niet met elkaar moeten worden verbonden, dat dus níet gelezen moet worden: "het besluit van de HEERE", maar dat de Naam "HEERE" gelezen moet worden bij het volgende zinsdeel ("de HEERE heeft tot Mij gezegd"). Het gebruikte accentteken wordt aangeduid als 'oleh wejored' en geldt in de boeken Psalmen, Job en Prediker als het sterkst mogelijke scheidingsteken in een vers, in de Statenvertaling meestal weergegeven door een puntkomma of dubbele punt. Dit betekent dat de Statenvertaling hier geheel in overeenstemming is met de Masoretische tekst en dat de Naam 'HEERE' terecht gevoegd is bij het tweede zinsdeel van dit vers. Daarentegen plaatst de HSV de Naam 'HEERE' wel in het eerste zinsdeel, hetgeen in strijd is met de Masoretische tekst. Of de herzieners de accenttekens onderzocht hebben, is een niet beantwoorde vraag. Mogelijk is dit niet het geval geweest en heeft men slechts de indeling gevolgd die de wetenschappelijke teksteditie van de Hebreeuwse tekst, de Biblia Hebraica Stuttgartensia (BHS), aangeeft. Dat ook in deze editie de accenttekens feitelijk een andere indeling ondersteunen, is wellicht door de herzieners niet opgemerkt. Dat men desondanks meent de Statenvertaling hier te moeten wijzigen, is een kwalijke zaak.

Diverse andere edities en vertalingen stemmen overeen met de Statenvertaling. Allereerst geldt dit de Hebreeuwse teksteditie zoals uitgegeven door de TBS, die gebaseerd is op zestiende-eeuwse Joodse tekstedities die op hun beurt weer teruggaan op middeleeuwse rabbijnse handschriften. Verder lezen en vertalen ook nu de Joden deze passage zoals de Statenvertaling. [4] Hoewel vele nieuwe vertalingen de indeling in de BHS volgen, zijn er ook recente vertalingen die net als de Statenvertaling bij de Masoretische tekst zijn gebleven. Behalve de New King James Version (NKJV) kan genoemd worden de Elberfelder vertaling, editie 2003, waarin men terecht is teruggekomen van de vertaling in de vorige editie van 1985/1991. Wanneer we vertalingen uit de tijd van de Reformatie raadplegen, dan is er (voor zover ons bekend) helemaal geen verschil. Al deze vertalingen plaatsen de Naam 'HEERE' zoals in de Statenvertaling. Wel kan als bijzonderheid worden vermeld dat de oude Griekse vertaling, de Septuaginta, de Naam 'HEERE' tweemaal vertaald heeft en in beide zinsdelen heeft opgenomen. Echter, dit kan geen doorslaggevend argument zijn om hier af te wijken van de Masoretische tekst zoals onder meer de HSV hier doet.

Psalm 2:7a: ‘verhalen’ of ‘bekendmaken’

SV: “Ik zal van het besluit verhalen:”

HSV: “Ik zal het besluit van de HEERE bekendmaken:”

Het tweede inhoudelijke verschil dat in vers 7 opvalt, betreft de wijziging van het woord ‘verhalen’ door ‘bekendmaken’. In het Hebreeuws staat hier het woord ‘safar’. Enkele van de grondbetekeningen zijn: schrijven, inschrijven en tellen. (Ons woord cijfer is aan dit Hebreeuwse woord verwant.) De van het grondwoord afgeleide pi’el stamformatie die hier gebruikt wordt, laat zich vertalen door ‘optellen’, ‘opsommen’ of ‘vertellen’, dikwijls in een prijzende betekenis. Voorbeelden zijn Psalm 9:2b: “ik zal al Uw wonderen vertellen” en Psalm 19:2a: “De hemelen vertellen Gods eer”. De Statenvertaling vertaalt het woord in verreweg de meeste gevallen met ‘vertellen’. Hier in Psalm 2:7 hebben de vertalers gekozen voor ‘verhalen’: “Ik zal van het besluit verhalen”. In de kanttekening wordt ‘vertellen’ genoemd als andere vertaalmogelijkheid. Echter ook in het woord ‘verhalen’ komt de eigenlijke betekenis van ‘opsommen’ of ‘optellen’ zoals die in dit woord besloten ligt, goed tot uitdrukking.

De vertaling die de HSV hier kiest, is: “Ik zal het besluit van de HEERE bekendmaken”. Hoewel sommige woordenboeken de vertaling ‘bekendmaken’ wel toestaan, [5] valt op te merken dat de Statenvertalers een woord gekozen hebben dat dichter staat bij de eigenlijke betekenis van het Hebreeuwse woord zoals hierboven is aangegeven. Juist als het gaat om kleine nuances blijkt de Statenvertaling (naar ik meen vooral in het Oude Testament) vaak uiterst nauwkeurig. De vertaling lijkt hier ook nauwkeuriger dan de King James Version die hier vertaalt met ‘declare’ (verklaren, bekendmaken). [6] De Engelsman Ainsworth, wiens vertaling en uitlegging van de Pentateuch, de Psalmen en het Hooglied uit het begin van de zeventiende eeuw zeer geroemd is, vertaalde echter met ‘tell’ (vertellen). Vele oude en nieuwe vertalingen in diverse talen kiezen dezelfde betekenis. Behalve dat ‘bekendmaken’ in de HSV minder nauwkeurig is, kan als bezwaar worden genoemd dat deze woordkeus lijkt aan te geven dat hier een bekendmaking is van iets dat eerder verborgen is geweest. Dat ligt echter niet opgesloten in het Hebreeuwse werkwoord. Zoals gezegd gaat het om verhalen of vertellen, dikwijls in een prijzende betekenis, zoals ook in deze tekst het geval is.

Op grond van het bovenstaande moeten we concluderen dat er geen enkele reden is om ‘verhalen’ hier te wijzigen in ‘bekendmaken’. De wijziging in de HSV is geheel ongegrond en bovendien minder nauwkeurig.

Psalm 2:5: ‘verschrikken’ of ‘schrik aanjagen’

SV: “Dan zal Hij tot hen spreken in Zijn toorn, en in Zijn grimmigheid zal Hij hen verschrikken.”

HSV: “Dan zal Hij tot hen spreken in Zijn toorn, / in Zijn grimmigheid hun schrik aanjagen:”

De wijziging van ‘verschrikken’ in ‘schrik aanjagen’ in de HSV is wellicht slechts bedoeld geweest als taalkundige aanpassing omdat het woord ‘verschrikken’ in het Nederlands niet heel gebruikelijk is. Deze aanpassing is echter geen verbetering, aangezien de betekenis van het oorspronkelijke woord hiermee verzwakt wordt. Iemand schrik aanjagen betekent vaak niet meer dan iemand laten schrikken, dat wil zeggen, iemand een schrik bezorgen die meestal slechts kortstondig is en vaak alleen uitwendig. Het woord ‘verschrikken’ heeft hier echter een veel ernstiger betekenis wat uit de samenhang met het voorgaande vers en vers 9 duidelijk blijkt. Het woord is de vertaling van het Hebreeuwse werkwoord ‘bahal’ in pi’el stamformatie. In het Hebreeuws-Engels woordenboek van Gesenius-Tregelles wordt als eerste betekenis genoemd ‘to strike with terror, to terrify’ (met verschrikking slaan, verschrikken). Het woord ‘terrify’ vinden we ook in sommige Engelse vertalingen, waaronder ook recente vertalingen, evenals ‘schrecken’ in Duitse vertalingen. Hoewel ‘schrik aanjagen’ taaltechnisch niet fout is, verdient ‘verschrikken’ hier toch de voorkeur.

Verder valt op dat in de herziene tekst een dubbele punt geplaatst is aan het eind van dit vers. Daarmee wordt gesuggereerd dat vers 6 de inhoud is van het Goddelijk spreken in vers 5. Het is de vraag of deze exegese wel juist is. In veel (klassieke) Bijbelverklaringen wordt dit verband tussen vers 5 en vers 6 niet gelegd, althans niet op deze wijze. Matthew Poole bijvoorbeeld verklaart het ‘spreken in Zijn toorn’ als een spreken niet zozeer door woorden, maar werkelijk, door oordelen. De Statenvertalers verklaarden dit op overeenkomstige wijze, zie de kanttekeningen bij vers 5. Een dubbele punt aan het slot van vers 5 past hier niet bij.

Psalm 2:9: ‘ijzeren scepter’ of ‘ijzeren staaf’

SV: “Gij zult hen verpletteren met een ijzeren scepter, Gij zult hen in stukken slaan als een pottenbakkersvat.”

HSV: “U zult hen verpletteren met een ijzeren staaf, / U zult hen in stukken slaan als de kruik van een pottenbakker.”

Bij het woord ‘scepter’ heeft de Statenvertaling de volgende kanttekening: “Of: staf, dat is, met Uw Goddelijke macht en rechtvaardige oordelen zult Gij de ongehoorzamen en wederspanningen verdoen.”

Psalm 2 bevat een profetie van het Koninkrijk van de Messias, de Heere Jezus Christus. In vers 6 wordt Hij nadrukkelijk Koning genoemd, Die gezalfd is over Sion, de berg van Gods heiligheid. In vers 9 wordt vervolgens gesproken over de gerichten die Christus over Zijn vijanden uitvoert. Het woord ‘scepter’ of ‘staf’ past geheel bij de benaming ‘Koning’ in vers 6. Duidelijk is dat de ‘ijzeren scepter’ waarvan hier gesproken wordt, figuurlijk moet worden opgevat. Het drukt de strengheid uit van Christus’ oordelen over de ongehoorzamen.

Hierbij vergeleken is het woord ‘staaf’ in de HSV in plaats van ‘scepter’ of ‘staf’ uitermate plat. Bovendien past deze vertaling niet bij de gebruikte beeldspraak. Het Hebreeuwse

woord wordt dikwijls gebruikt voor een heersersstaf of scepter, zoals in Psalm 45:7: “Uw troon, o God, is eeuwiglijk en altoos; de scepter Uws Koninkrijks is een scepter der rechtmatigheid.” Idem in Genesis 49:10, Numeri 24:17, Jesaja 14:5, en andere plaatsen. Het is waar dat het Hebreeuwse woord ook ‘roede’ betekent, bijvoorbeeld in Job 9:34 en 21:9 en Spreuken 10:13 en 13:24. En ook hier in Psalm 2 zou eventueel met het woord ‘roede’ kunnen worden vertaald. Toch is hier geen enkel bezwaar te noemen tegen de vertaling met ‘scepter’. Integendeel, deze vertaling ligt het meest voor de hand in deze Konings-psalm. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de HSV hier de vertaling heeft aangepast en gekozen heeft voor de platte weergave ‘ijzeren staaf’. Dat in deze tekst niet alleen Christus’ oordelen, maar ook Zijn macht en heerschappij over Zijn vijanden wordt afgebeeld, komt met het woord ‘staaf’ niet tot uitdrukking.

Behalve deze wijziging is ook de verandering van ‘een pottenbakkersvat’ in ‘de kruik van een pottenbakker’ moeilijk een verbetering te noemen. Een pottenbakker maakt vele soorten vaten, het is onduidelijk waarom hier specifiek sprake zou zijn van een ‘kruik’. Het Hebreeuwse woord geeft voor deze wijziging geen aanleiding.

Psalm 2:6: ‘de berg Mijner heiligheid’

SV: “Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg Mijner heiligheid.”

HSV: “Ik toch heb Mijn Koning gezalfd / over Sion, Mijn heilige berg.”

In dit vers is de letterlijk uit het Hebreeuws vertaalde uitdrukking ‘de berg Mijner heiligheid’ gewijzigd in ‘Mijn heilige berg’. De uitdrukking in de Statenvertaling was in de zeventiende eeuw net zulk ongebruikelijk Nederlands als het nu is. Het hertalen hiervan is dan ook geen aanpassing van oud Nederlands, maar een gevolg van een andere vertaalmethode. De Statenvertalers streefden ernaar om de manier van uitdrukken in de oorspronkelijke talen zoveel mogelijk te behouden. Al op de Synode van Dordrecht in 1618 en 1619 was tot deze strikte manier van vertalen besloten. Een toelichting op de uitdrukking ‘de berg Mijner heiligheid’ is te vinden in kanttekening 14: “Dat is, Mijn heiligen berg, of: waar Ik (Die de Heiligheid Zelve ben) woon; te weten Mijn kerk, afgebeeld door den berg Sion”, enzovoort. We zien hieruit dat de Statenvertalers verklaarden dat de heiligheid van de berg Sion ontleend is aan de Heiligheid van God Zelf Die gezegd wordt daar te wonen. Vergelijk in dit verband ook kanttekening 17 bij Psalm 20:7. Al is het waar dat de uitdrukking ‘de berg Mijner heiligheid’ in beginsel hetzelfde betekent als ‘Mijn heilige berg’, toch is het ongepast om in een revisie voorbij te gaan aan de bewuste keuze van de Statenvertalers om hier letterlijk te vertalen.

Psalm 2:1: ‘ijdelheid’ of ‘wat zinloos is’

SV: “Waarom woeden de heidenen, en bedenken de volken ijdelheid?”

HSV: “Waarom woeden de heidenen / en bedenken de volken wat zinloos is?”

In deze tekst is het woord 'ijdelheid' hertaald in 'wat zinloos is'. Het Hebreeuwse woord betekent eigenlijk 'leeg' of 'tevergeefs'. De kanttekening verklaart het woord in de context van dit vers als 'vergeefse aanslagen'. Hetzelfde Hebreeuwse woord vinden we in de betekenis 'tevergeefs' bijvoorbeeld ook in Leviticus 26:16 en Jeremia 51:58. Ook het overeenkomstige Hebreeuwse bijwoord betekent 'leeg' of 'tevergeefs', bijvoorbeeld in de tekst Jesaja 55:11: "Mijn woord... zal niet ledig (of: tevergeefs) tot Mij wederkeren". Ook het Nederlandse woord 'ijdel' betekent oorspronkelijk 'tevergeefs', denk bijvoorbeeld aan de uitdrukking 'een ijdele poging', dat is een vergeefse poging. Ook in het woord 'verijdelen' (tevergeefs maken) zien we deze betekenis terug. In deze tekst, en ook in Psalm 4:3, heeft het Hebreeuwse woord (en ook het Nederlandse woord 'ijdelheid') echter een ongunstige betekenis. Het gaat niet alleen om iets dat tevergeefs is, maar ook wat verkeerd en slecht is. Zo wordt hetzelfde Hebreeuwse woord ook gebruikt voor ijdele, lege ofwel slechte mannen in Richteren 9:4 en 2 Samuël 6:20. De gekozen hertaling 'wat zinloos is' lijkt minder juist. Iets wat tevergeefs is, is achteraf gezien inderdaad zinloos, echter dat is meer een gevolgtrekking dan de eigenlijke betekenis van het woord. Daarnaast ontbreekt in de woorden 'wat zinloos is' de negatieve duiding die het Hebreeuwse woord hier wel degelijk heeft. Dan is de vertaling 'vergeefse [aanslagen]' beter, al past dit niet in een herziening, maar alleen in een nieuwe vertaling. Het woord 'ijdelheid' laat zich hier dan ook moeilijk vervangen.

Andere wijzigingen

Hoewel in deze Psalm nog diverse andere taalkundige én inhoudelijke wijzigingen zijn aangebracht, blijven deze hier verder onbesproken. Wel valt op te merken dat ook in de andere verzen diverse woorden vervangen zijn die niet verouderd zijn. Bovendien hebben de woorden die daarvoor in de plaats zijn gekomen soms een enigszins andere betekenis. Bijvoorbeeld de wijziging van 'beraadslagen tezamen' naar 'spannen samen' in vers 2 en van 'banden verscheuren' naar 'boeien verbreken' in vers 3. Ook deze aanpassingen maken heel duidelijk dat sprake is van een nieuwe vertaling en niet slechts van een taalkundige revisie. Ook de aanpassingen in vers 8 en vers 12 zijn niet louter van taalkundige aard. Geen van de aanpassingen betreft een werkelijke verbetering die gefundeerd kan worden op de grondtekst.

Besluit

'De HSV heeft in deze Psalm zeer duidelijk het karakter van een nieuwe vertaling.'

Hoewel over de herziene tekst van Psalm 2 nog diverse andere opmerkingen te maken zijn, wil ik hiermee dit artikel afsluiten. Aangetoond is dat de HSV in deze Psalm zeer duidelijk het karakter heeft van een nieuwe vertaling. De vertaalmethode van de Statenvertaling is bij de herziening van deze Psalm niet onverkort gehanteerd. Bovendien zijn diverse inhoudelijke wijzigingen aangebracht die bij nadere beschouwing beslist geen verbeteringen blijken te zijn, integendeel. Het karakter van de Statenvertaling is door de wijzigingen in methode en vertaalkeuzes wezenlijk aangetast. Bovendien blijkt de Herziene vertaling door de

aangebrachte wijzigingen duidelijk minder nauwkeurig en van mindere kwaliteit te zijn dan de Statenvertaling. Deze conclusies voor Psalm 2 staan niet op zichzelf, maar gelden in meerdere of mindere mate ook voor andere hoofdstukken en Bijbelboeken. Er is dan ook alle reden om de Herziene vertaling (HSV) af te wijzen en de Statenvertaling te blijven gebruiken.

Noten

[1] De tekst van Psalm 2 op de website van de Stichting Herziening Statenvertaling is hiermee vergeleken (mei 2008) en blijkt ten opzichte van 2006 onveranderd te zijn.

[2] Hoewel nog niet sprake is van een definitieve tekst, is de vertaling van de Psalmen toch het stadium van proefvertaling voorbij. Inmiddels zijn meer dan 100.000 exemplaren van het Nieuwe Testament en de Psalmen in de Herziene vertaling gedrukt voor de Bijbelvereniging (voorheen de Nederlandse Gideons).

[3] De HSV verdeelt de tekst in de Psalmen over dichtregels. In dit artikel is een regelovergang met een /-teken in de tekst aangegeven.

[4] Behalve uit de Masoretische accenttekens blijkt dat ook uit Joodse vertalingen zoals JPS (1917) en Tanakh (1985). JPS heeft: "I will tell of the decree: the LORD said unto me: 'Thou art My son, this day have I begotten thee'." Tanakh heeft: "Let me tell of the decree: the LORD said to me, 'You are My son, I have fathered you this day'."

[5] Het woordenboek van Gesenius (17e editie) vermeldt deze mogelijkheid echter niet. Evenmin is dit het geval in het Hebreeuws-Nederlands woordenboek van E. Italic.

[6] Hoewel het woord 'declare' mogelijk ook opgevat kan worden als verklaren in de (oudere) betekenis van verhalen of vertellen, waarmee de vertaling geheel overeenstemt met de Statenvertaling. Hiervoor pleit dat in het Middel-Engels de eerste (!) betekenis van 'declaren' is: to tell, to list (things), to enumerate (bron: website Middle English Dictionary, University of Michigan)

Naschrift (2010)

In november 2008, enkele maanden na verschijning van dit artikel, kondigde de Stichting HSV aan de herziening van de Bijbelboeken Genesis en Psalmen opnieuw te willen toetsen. De herziene tekst van deze Bijbelboeken, die al in de uitgaven van 2004 en 2006 was gepubliceerd, werd van de website van de Stichting HSV verwijderd. In februari 2010 kwam de tekst van Genesis weer beschikbaar, in november 2010 de tekst van Psalmen. Diverse opmerkingen in bovenstaand artikel zijn echter ook op de definitieve uitgave van de HSV (december 2010) van toepassing.

[Herziene Staten Vertaling: een nieuwe vertaling!](#)

Op internet vond ik de originele tekst van de Staten Vertaling uit [1637](#). U ziet hieronder hoofdstuk 1 van de Brief aan de Romeinen.

1. PAULUS een dienstknecht JESU CHRISTI, een gheroepen Apostel, afgesondert tot het Euangelium Godts,
2. (Het welck hy te voren belooft hadde door sijne Propheten, inde heylige Schriften.)
3. Van sijnen Sone (die geworden is cuyt den zade Davids, na den vleesche:
4. Die crachtelijck bewesen is te zijn de Sone Godts, na den Geest der heylighmakinge, uyt de opstandinge der dooden) [namelick] Iesu Christo onsen Heere:
5. (Door welcken wy hebben ontfangen genade, ende het Apostelschap, tot gehoorsaemheyt des geloofs onder alle de Heydenen, voor sijnen name.
6. Onder welcke ghy oock zijt, geroepene Iesu Christi)
7. Allen die te Roomen zijt, geliefde Godts, ende geroepene heylige: genade zy u ende vrede van Godt onsen Vader, ende den Heere Iesu Christo.
8. Eerstelijck dancke ick mijnen Godt door Iesum Christum over u allen, dat uw' geloove verkondight wort in de geheele werelt.
9. Want Godt is mijn getuyge, welcken ick diene in mijnen geest, in het Euangelium sijns Soons, hoe ick sonder nalaten uwer gedencke,
10. Alle-tijdt in mijne gebeden biddende, of mogelijk my noch t' eeniger tijdt goede gelegentheyt gegeven wierde door den wille Godts om tot ulieden te komen.
11. Want ick verlange om u te sien, kop dat ick u eenighe geestelijcke gave mochte mede deylen, ten eynde ghy versterckt soudet worden:
12. Dat is, om mede vertroost te worden onder u, door het onderlinge geloove, soo het uwe als het mijne.
13. Doch ick en wil niet dat u onbekent zy, Broeders, dat ick menichmael voorgenomen hebbe tot u te comen (ende ben tot noch toe verhindert geweest) op dat ick oock onder u eenige vrucht soude hebben, gelijk als oock onder de andere Heydenen.
14. Beyde Griecken ende Barbaren, beyde wijsen ende onwijsen ben ick een schuldenaer.
15. Also 't gene in my is, dat is volveerdigh om u oock die te Roomen zijt, het Euangelium te verkondigen.
16. Want ick en schame my des Euangeliums Christi niet: Want het is een kracht Godts tot salicheyt een yegelijck die gelooft, eerst den Iode, ende oock den Grieck.
17. Want de rechtveerdicheyt Godts wort in 't selve geopenbaert uyt geloove tot geloove: gelijk geschreven is, Maer de rechtveerdige sal uyt den geloove leven.
18. Want de toorne Godts wort geopenbaert van den hemel over alle godloosheyt ende ongerechticheyt der menschen, [als] die de waerheyt in ongerechticheyt t'onder houden.
19. Overmits het gene van Godt kennelijck is in haer openbaer is: want Godt heeft het haer geopenbaert.
20. Want sijne onsenelijcke dingen worden van de scheppinge der werelt aen, uyt de schepselen verstaen ende doorsien, beyde sijne eeuwige kracht ende Goddelickheyt, op dat sy niet te verontschuldigen en souden zijn.

21. Om dat sy Godt kennende, [hem] als Godt niet en hebben verheerlickt ofte gedanckt: maer zijn veydelt geworden in hare overleggingen, ende haer onverstandigh herte is verduystert geworden.
22. Haer uytgevende voor wijse, zijn sy dwaes geworden.
23. Ende hebben de heerlickheit des onverderflijcken Godts verandert in de gelijckenisse eenes beelts van een verderflijck mensche, ende van gevogelte, ende van viervoetige, ende cruypende [gedierten].
24. Daerom heeft'se Godt oock over-gegeven in de begeerlijckheden harer herten tot onreynicheydt, om hare lichaemen onder malkanderen te onteeren.
25. [Als] die de waarheydt Godts verandert hebben in de leugen, ende het schepsel geeert ende gedient hebben boven den Schepper, die te prijzen is in der eeuwicheyt, Amen.
26. Daerom heeft'se Godt overgegeven tot oneerlijcke bewegingen. Want oock hare vrouwen hebben het natuerlijck gebruyck verandert in het [gebruyck] tegen nature.
27. Ende insgelijcks oock de mannen nalatende het natuerlijck gebruyck der vrouwe, zijn verhittet geworden in haren lust tegen malkanderen, mannen met mannen schandelickheit bedrijvende, ende de vergeldinge van hare dwalinge, die [daer toe] behoorde, in haer selven ontfangende.
28. Ende gelijk het haer niet goetd gedacht en heeft Godt in erkentnisse te houden, so heeft'se Godt overgegeven in eenen verkeerden sin, om te doen dingen die niet en betamen.
29. Vervult zijnde met alle ongerechticheyt, hoererie, boosheit, giericheyt, quaetheyt: vol van nydicheyt, moort, twist, bedrog, quaetaerdicheyt:
30. Oorblasers, achterclappers, haters Godts, smaders, hooveerdige, laetdunckige, vindere van quade dingen, den ouderen ongehoorsaem,
31. Onverstandige, verbont-brekers, sonder natuerlijcke liefde, onversoenlijcke, onbarmhertige.
32. Dewelcke daer sy het recht Godts weten ([namelijck], dat de gene die sulcke dingen doen, des doods weerdigh zijn) niet alleen deselve en doen, ymaer oock mede een welgevallen hebben in de gene die'se doen.

Als we dit Oud-Hollands nu eens naast de huidige Staten Vertaling leggen, dan zien we dat er nu leesbaar Nederlands wordt weergegeven met behoud van het eigene van de Staten Vertaling, namelijk zo dicht mogelijk bij de grondteksten, Hebreeuws en Grieks, blijven. De Bijbel is geen roman die men als een trein moet kunnen lezen. Gods Woord moet ons lezen en dan komt er wederkerig een lezen onder gedurige inwachting van de Heilige Geest. Want de Geest is het Die in al de waarheid leidt. In de loop van de jaren zijn behoorlijk wat woorden vervangen door een goed equivalent. Daarnaast is er een uitgave met verklaring van moeilijke woorden gegeven. Zie bijvoorbeeld "Verklaring van moeilijke woorden in de Statenbijbel (Den Hertog, derde druk, Houten 1999)".

Men maakt zich enorm druk om zogenaamde verouderde woorden, naamvallen enz... Men wil de Bijbel begrijpelijk maken. Nu kom ik voor mijn werk regelmatig in het buitenland: België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. In België is men nog zeer gewoon om woorden te gebruiken die bij ons in onbruik zijn geraakt, en dat terwijl we toch beiden Nederlands spreken. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld "Gij zijt", of ook het woord "allengskens" wat

geleidelijk betekent. Belgen bewaren het Nederlands beter dan de Nederlander zelf, die allerlei buitenlandse woorden makkelijk overneemt, en zich bijna schaamt voor de eigen taal. Als ik in Duitsland ben dan komen de naamvallen weer naar boven die ik vroeger leerde: de derde naamval bij mit, nach, bei, seit, von, zu aus. Of de vierde naamval bij durch, für, ohne, gegen, bis. Ik herinner me noch een leraar op de basisschool die bij het lezen uit de Staten Vertaling altijd zei dat dennen in het bos staan, verwijzend naar "den".

Tegenwoordig wil men de Bijbel begrijpelijk maken. Je leest het in alle toonaarden met uitdrukkingen als: "Een Bijbel die de kinderen begrijpen, en die betrouwbaar vertaald is, dat is me veel waard.", of "Dit doet recht aan Gods boodschap (dr. M.J. Paul)" terwijl deze doktor het tegelijk een compromis noemt tussen de principes van de Staten Vertaling en de hedendaagse wetenschappelijke eisen. Je moet wel doktor in de theologie zijn om dit te zeggen. Of "De prangende vragen van Job zitten je nu als het ware op je huid (vertaler HSV)". Op www.herzienestatenvertaling.nu kunt u dit allemaal teruglezen. Men beseft niet dat Gods Woord geen begripsleer is maar geloofsleer. Het moet geestelijk verstaan worden! Het is onmogelijk met ons verduisterd verstand te begrijpen, want het is de Joden een ergernis en de Grieken een dwaasheid.

Ik ben ervan overtuigd dat als de Dordtse Synode van toen nu zou hebben plaats gevonden en de Statenvertalers nu geleefd zouden hebben, dat ze net als toen dicht bij de grondtekst gebleven zouden zijn, al zouden ze dan bepaalde woorden zeker met een hedendaags equivalent hebben vertaald. Naamvallen zouden ook achterwege gebleven zijn. Het zou geen product hebben opgeleverd zoals nu de Herziene Staten Vertaling. Die vertaling gaat al fout bij de moederbelofte uit Genesis 3:15 en dat baart alle verdere vertaaldwalingen. Dhr. G.P.P. Burggraaf heeft hier genoeg over gepubliceerd.

De Acta van de Dordtse Synode (1618-1619)

Zeer leerzaam is ook om de Acta van de Dordtse Synode uit 1618-1619 te lezen waar gehandeld wordt over een nieuwe overzetting van de Bijbel. Deze vond plaats vanaf 19 november 1618 (zesde zitting) tot en met 26 november 1618 (dertiende zitting). Hieronder volgt de letterlijke tekst waarin enkele belangrijke uitspraken vetgedrukt zijn weergegeven.

DE ZESDE ZITTING.

Den 19e November, Maandagvoormiddag.

Nadat het gewone gebed gedaan was door den Praeses, is men begonnen te spreken van eene nieuwe en betere overzetting des Bijbels, uit de oorspronkelijke talen, in de Nederlandsche. Dewijl nu de Edele Philippus Marnix, Heer van St. Aldegonde, en de Achtb. en Eerw. mannen Arnoldus Cornelij en Wernerus Helmichius, die tot verscheidene malen door de Nederlandsche Kerken tot eene nieuwe vertaling uit de oorspronkelijke talen waren afgevaardigd geworden, en het werk nauwelijks begonnen zijnde, overlang gestorven waren,

zoo zijn deze drie punten voorgesteld geworden.

Ten eerste, of het noodig en de kerk tot voordeel zoude zijn, eene nieuwe overzetting des Bijbels voor te nemen.

Ten andere, op welke wijze deze tot nut en stichting onzer Kerken ten bekwaamste zoude kunnen gedaan worden.

Ten derde, hoe velen en wien deze arbeid, uit naam der Nederlandsche Kerken opgelegd zoude worden.

De uitlandsche Theologen, verzocht zijnde hun gevoelen te zeggen, hebben geantwoord, dat de Nederlandsche kerken het best over de noodwendigheid dezer overzetting konden oordeelen, dewijl de oorzaken hun beter bekend waren dan den uitheemschen.

Maar in betrekking tot de meest bekwame wijze, waarop men dit werk had bij de hand te nemen, en aangaande het getal en de noodige gaven dergenen, die men dit zoude mogen opleggen, hebben zij hunne zeer wijze adviezen gegeven, en, de tijd verstreken zijnde, heeft men de verdere beraadslaging over deze zaken uitgesteld tot den volgenden dag.

DE ZEVENDE ZITTING.

Den 20en November, Dinsdagvoormiddag.

De Theologen van GrootBrittanje hebben bij geschrifte verklaard, hoe en op wat wijze de Grootmachtigste Koning Jacobus het werk van de zeer perfecte Engelsche overzetting had in 't werk gesteld, welke manier gehouden is bij de verdeeling van het werk; welke wetten den overzetters voorgeschreven werden, opdat men daaruit nemen mocht hetgeen men oordeelde ons tot nut te zijn. De copie van dat geschrift wordt hieronder gesteld.

De wijze, die de Engelsche Theologen gevolgd hebben in de overzetting des Bijbels.

De Theologen van GrootBrittanje, nietgeraden vindende op een zoo gewichtige quaestie een haastig en schielijk antwoord te geven, hebben geacht hun schuldige plicht te zijn, na rijpe deliberatie, dewijl loffelijke melding gemaakt is van de Engelsche overzetting, die de koning Jacobus met groote zorg en onkosten onlangs in 't licht heeft gegeven, deze Eerwaarde Synode te kennen te geven, hoe en op wat wijze zijne Kon. Maj. dit heilig werk teweeggebracht heeft.

Ten eerste, in het verdeelen van het werk, heeft hij gewild, dat men deze wijze zou houden: het gansche lichaam des Bijbels is in zes deelen verdeeld; tot overzetting van elk deel zijn zeven of acht der voor naamste mannen, in de talen wel ervaren, geordineerd

Twee deelen zijn opgelegd aan sommige Theologanten van Londen, en de vier resteerende deelen zijn gelijkelijk verdeeld tusschen de Theologen van beide de Academiën.

Nadat een ieder zijn opgelegd werk had volbracht, zijn uit deze allen twaalf uitgelezen mannen in eene plaats bijeen geroepen, die het gansche werk hebben overzien en

verbeterd.

Ten laatste hebben de Eerw. Bisschop van Winton B i l s o n u s samen met Doctor Smith, die nu Bisschop is van Glocester, een voortreffelijk, en een van den aanvang aan in dit gansche werk geheel wel ervaren persoon, na rijpe overweging en onderzoeking aller dingen, deze overzetting voor het laatst doorzien.

De wetten, den overzetters voorgeschreven, waren dusdanig.

Ten eerste, is verzekerd, dat men geen geheel nieuwe overzetting zoude maken, maar dat de oude, die langen tijd door de Kerk was aangenomen, van alle fouten en gebreken gezuiverd zoude worden, en dat, te dien einde men van de oude overzetting niet zoude afwijken, tenzij de oorspronkelijke waarheid van den tekst, of eenige nadruk dat mocht vereischen.

Ten tweede, dat geen aantekeningen op den kant gesteld zouden worden, dan alleenlijk de gelijkkluidende plaatsen aangeteekend.

Ten derde, dat, waar het Hebreeuwsche of Grieksche woord een bekwamen dubbelen zin toelaat, als dan de eene in den tekst zelve, de andere op den rand uitgedrukt zoude worden, hetwelk ook geschied is, wanneer eene verschillende lezing in de goedgekeurde exemplaren gevonden is.

Ten vierde, de zwaarste Hebreeuwsche en Grieksche manieren van spreken zijn op den rand gesteld.

Ten vijfde, in de overzetting van Tobias en Judith hebben zij, dewijl een groot verschil tusschen den Griekschen tekst en de oude gewone Latijnsche overzetting gevonden wordt, liever den Griekschen tekst gevolgd.

Ten zesde, dat de woorden, die ergens, om den zin te vullen, noodzakelijk in den tekst hebben moeten tusschen gesteld worden, met eene andere, te weten, mindere letter onderscheiden zouden worden.

Ten zevende, dat voor elk boek nieuwe argumenten en nieuwe inhoudsopgaven voor elk hoofdstuk gesteld zouden worden.

Eindelijk, dat een volledig geslachtsregister en beschrijving van het H. Land bij dit werk gevoegd zoude worden.

De Professoren der Nederlandsche Academiën en Hoogeschoolen, hebben ook hun gevoelen over de noodwendigheid, nuttigheid en wijze van dit werk wijdloopig verklaard.

DE ACHTSTE ZITTING.

Op denzelfden dag, namiddag.

De predikanten en ouderlingen der Nederlandsche Kerken hebben ook hun gevoelen gezegd, op de voorgestelde vragen, en met **alle eenstemmigheid** is geoordeeld, dat een betere overzetting des Bijbels, uit de oorspronkelijke talen zelve in de Nederduitsche, niet alleenlijk voor onze Nederlandsche Kerken profijtelijk, maar ook gansch noodzakelijk zou

zijn, en derhalve, gelijk in de voorgaande Nationale Synoden vroeger geoordeeld en gedaan was, dat men naarstigheid moest doen, dat dit werk van eene nieuwe overzetting, op zijn spoedigst, en op de bekwaamste en kortstewijze, begonnen mocht worden. Is ook bij stemmen der Synode raadzamer geoordeeld, van stonde aan eene nieuwe overzetting voor te nemen, dan de oude Nederlandsche te overzien of te verbeteren; **nochtans zoo, dat men, om de ergernis, met het oog op al te groote verandering, te vermijden, uit de oude overzetting alles behouden zoude hetwelk, onverminderd de waarheid, zuiverheid en eigenschap der Nederlandsche taal, zal kunnen behouden worden; voornamelijk in de historische boeken des Ouden Testaments, en in alle boeken des Nieuwen, in welke zoo vele dingen, die verbetering waardig zijn, bij de oude overzetting niet gevonden worden.** Is wijders goed geacht, dat deze vertaling uit de fonteynen of oorspronkelijke talen der H. Schriftuur, de Hebreeuwsche en Grieksche, geschieden moet, nochtans zoo, dat men daartoe tot een behulp gebruike en vergelijke de beste vertalingen, uitleggingen en korte verklaringen, en ook het oordeel van geleerde mannen in de zwaarste plaatsen. Eindelijk is goedgevonden, deze navolgende regelen, den overzetters, die daartoe zullen geordineerd worden, voor te schrijven.

- I. Dat zij altijd bij den oorspronkelijken tekst zorgvuldiglijk blijven, en de manier van spreken der oorspronkelijke talen zoo veel de duidelijkheid en eigenschap der Nederlandsche spraken kan toelaten, behouden. Maar, indien ergens een Hebreeuwsche of Grieksche wijze van spreken voordien tekst gehouden zal kunnen worden, dat zij deze aan den kant naarstiglijk aanteekenen.
- II. Dat zij, om den zin van den tekst, die niet ten volle uitgedrukt is, te vervullen, zoo weinig woorden daarbij doen als mogelijk is, en deze in den tekst met eene andere letter, en tusschen haakjes besluiten, opdat ze van de woorden van den tekst mogen onderscheiden worden.
- III. Dat zij voor ieder boek en hoofdstuk een korten en duidelijken inhoud stellen, en alleszins aan den kant de gelijklopende plaatsen der H. Schriftuur aanteekenen.
- IV. Dat zij eenige korte verklaringen er bij voegen, waarmede reden gegeven wordt van de overzetting in de duistere plaatsen; maar de waarnemingen der leerpunten daar bij te voegen, is geoordeeld noch noodig, noch raadzaam te zijn.

DE NEGENDE ZITTING.

Den 21en November, Woensdagvoormiddag.

Dewijl het kennelijk is, dat de Apocriefe boeken niet dan menschelijke schriften zijn, en sommige ook verdichte en vervalschte schriften, gelijk daar zijn de Historie van Judith, Suzanna, Tobias, Bel en van den Draak, en inzonderheid het derde en vierde boek van Ezra; dewijl sommige ook inhouden eenige leeringen en historiën, strijdende met de Canonieke boeken; en dewijl deze, noch in de Joodsche, noch in de oudste Christelijke kerk, bij het boek des Ouden Testaments zijn bijgevoegd geweest, zoo heeft men beraadslaagd, of die ook een duidelijke overzetting noodig hadden; idem, of het betamelijk is, dat zij in één boek met de

heilige en Canonieke boeken voortaan te zamen gevoegd zouden worden; inzonderheid, alzoo die samenvoeging, door vervolg des tijds hetzelfde perikel kon veroorzaken, hetwelk men in de Pauselijke kerk heeft zien gebeuren, dat deze schriften, niet dan menschelijke schriften zijnde, ten laatste door de onkundigen voor Canonieke en Goddelijke gehouden zijn geworden. Na langdurige beraadslaging, en nadat verscheidene en gewichtige redenen aan weerszijden bijgebracht en voorgesteld waren, is er tijd verzocht, om de bijgebrachte redenen rijpelijker te overwegen.

DE TIENDE ZITTING.

Den 22en November, Donderdagvoormiddag.

Gomarus, en D. Deodatus, en sommige andere predikanten, hebben bij geschrifte te kennen gegeven, wat zij, aangaande de overzetting der Apocriefe boeken en aangaande het voegen van deze bij de Canonieke, gevoelen. En, de stemmen van de anderen gevraagd zijnde, is met meerderheid van stemmen besloten, dat de Apocriefe boeken opnieuw uit het Grieksch in de Nederduitsche spraak behooren overgezet te worden; maar dat het nochtans niet noodig schijnt te zijn, in de overzetting zulke zorgvuldigheid te gebruiken, als wel in de overzetting der Canonieke boeken vereischt wordt.

En dewijl vanouds deze boeken met de heilige boeken in één stuk zijn samengevoegd geweest, en deze samenvoeging ook in de Gereformeerde Kerken van alle natiën alsnog onderhouden wordt, en dat deze afzondering, noch door het exempel, noch door toestemming van andere Gereformeerde Kerken geaprobeerd was, maar lichtelijk een oorzaak van ergernissen en lasteringen zou kunnen geven, hoewel te wenschen ware, dat al deze Apocriefe boeken nooit bij de heilige Schriftuur waren gesteld geweest, zoo vond men nochtans goed, dat, in dezen tijd, dezelve, zonder medestemming en approbatie van andere Gereformeerde Kerken, van het lichaam des Bijbels niet zouden gescheiden, maar daarbij gevoegd worden, mits dit voorbehoud:

Dat ze van de Canonieke boeken, door een behoorlijke tusschenruimte, en door een bizonderen titel, onderscheiden zouden worden, waarin nadrukkelijk aangewezen werd, dat deze boeken menschelijke schriften zijn, en derhalve Apocrief.

Dat ze met andere, mindere letters gedrukt worden; dat aan den kant alle plaatsen aangeteekend en wederlegd worden, die met de waarheid der Canonieke boeken zijn strijdende, en voornamelijk al degene, die de Papisten tegen de Canonieke waarheid uit deze boeken voortbrengen.

Dat daarbenevens de drukkers dezelve door een bizonder getal van bladzijden onderscheiden, zoodat ze ook afzonderlijk gebonden kunnen worden.

En hoewel totnogtoe die boeken in het boek des H. Bijbels, in de plaats tusschen de Canonieke boeken des Ouden en des Nieuwen Testaments, gesteld zijn geweest, omdat de gelegenheid van de historie deze plaats hun schijnt toe te wijzen, nochtans, opdat het volk ze des te beter van de Canonieke schriften onderscheiden en onderkennen leere, zoo hebbende Nederlandschen goedgevonden (want de uitheemschen hebben begeerd, hierin

verschoond te zijn), dat ze bij het uitgeven van deze nieuwe editie, naar het einde van alle Canonieke boeken, ook des Nieuwen Testaments geschoven worden.

Tot volbrenging van dit werk der nieuwe overzetting is goedgevonden den arbeid van zes Nederlandsche Theologen, die met uitnemende wetenschap der Theologischesaken en der talen, en ook met godzaligheid begaafd zijn, te gebruiken, waarvan drie de overzetting des Ouden, en drie des Nieuwen Testaments en der Apocriefen bij de hand nemen. En, opdat zij zich ten eenenmale tot dit werk begeven mogen, totdat zij het werk ten einde gebracht hebben, is goedgevonden, dat die overzetters intusschen van alle andere bedieningen en geschriften ontslagen worden, en in een van de vermaardste Academiën van Nederland zich begeven, ten einde zij aldaar, wanneer het noodig zal wezen, den raad en de hulp van de Professoren der H. Theologie, en der talen, en ook de publieke bibliotheek gebruiken mogen. Tot dit einde zullen, uit naam der Nederlandsche kerken, de H. M. Heeren Staten-Generaal gebeden worden, dat hunne H. M., door hun autoriteit, dit heilig werk gelieve te bevorderen, en de noodige kosten daartoe verzorgen.

Is ook goedgevonden, dat er door deze Synode, uit iedere Nederlandsche Provincie, twee overzieners zullen benoemd worden, de een voor de overzetting des Ouden, de andere voor die des Nieuwen Testaments. Aan deze zullen de overzetters, nadat zij eenig boek ten einde zullen gebracht hebben, zoo vele exemplaren daarvan verzenden, opdat de overzetting door hen overzien en onderzocht mocht worden; en zoo zij iets waargenomen hebben, hetwelk niet al te juist of bekwaam overgezet is, datzelve naarstiglijk aantekenen. Wanneer nu het gansche werk volbracht is, zal men een bijeenkomst vaststellen, zoowel van al de overzetters als van de overzieners, alwaar, conferentie gehouden zijnde over de waarneming, met gemeene stemmen der bijeenvergaderden, alles waar twijfeling over valt, alzoo beslist worde, dat bij deze vergadering het laatste oordeel zal staan over deze nieuwe overzetting.

Indien misschien vóór de voleinding van dit werk, iemand der overzetters, intusschen wat menschelijks overkomende of overlijdende, of met een langdurige ziekte of door andere noodzakelijkheid verhinderd zijnde, in dit werk met de anderen niet konde voortvaren, zoo zal 'in de plaats van een zoodanige gesteld worden degene, die bij de verkiezing de meeste stemmen naast hem gehad heeft. En zoo iemand der overzieners intusschen stierf, zullen de particuliere Synoden een ander bekwaam persoon in zijn plaats stellen.

DE ELFDE ZITTING.

Den 23en November, Vrijdagvoormiddag.

D Sybrandus Lubbertus, Professor der H. Theologie aan de Academie van Franeker, is in de Synode verschenen, en heeft brieven der E. M. Heeren Staten van Friesland vertoond. Toen deze voorgelezen en door de Synode geaprobeerd waren, is hem een plaats onder de Nederlandsche Professoren verordend en hij tot de Synode toegelaten. Men heeft ook gevraagd, of men den overzetters niet een zekeren tijd zou moeten voorschrijven, binnen welken zij deze voorschrevene overzetting zouden moeten volbrengen, opdat aldus de

verwachting der Kerken mocht voldaan worden, en zij in de bevordering van dit werk tot des te meerdere naarstigheid opgewekt mochten worden.

De stemmen gehoord zijnde, werd vernis mochten hebben, is besloten, dat zij alle drie maanden hetgeen zij overgezet hebben (als een bewijs van hunne naarstigheid) den H. M. Heeren Staten-Generaal zullen vertoonen, en tot de overzieners zenden. Dezer ambt zal het wezen, indien zij misschien merken, dat zij te traag in het werk voortgaan, tot meerdere naarstigheid ernstiglijk op te wekken. En is ook goedgevonden, dat dit werk drie maanden na het eindigen dezer Synode begonnen zal worden. Men heeft ook gevraagd, dewijl lichtelijk kon gebeuren, dat eenige van de overzetters, voor het eindigen van dit werk mochten komen te sterven, of het niet geraden ware met de zwaarste boeken in het overzetten te beginnen, opdat de kerken ten minste dezen arbeid mochten genieten. Maar, alles aan de getrouwheid en vlijt der overzetters over te laten. Nochtans, opdat van hun voortgang en naarstigheid de Kerken kennis mochten hebben, is besloten, dat zij alle drie maanden hetgeen zij overgezet hebben (als een bewijs van hunne naarstigheid) den H. M. Heeren Staten-Generaal zullen vertoonen, en tot de overzieners zenden. Dezer ambt zal het wezen, indien zij misschien merken, dat zij te traag in het werk voortgaan, tot meerdere naarstigheid ernstiglijk op te wekken. En is ook goedgevonden, dat dit werk drie maanden na het eindigen dezer Synode begonnen zal worden. Men heeft ook gevraagd, dewijl lichtelijk kon gebeuren, dat eenige van de overzetters, voor het eindigen van dit werk mochten komen te sterven, of het niet geraden ware met de zwaarste boeken in het overzetten te beginnen, opdat de kerken ten minste dezen arbeid mochten genieten. Maar, aangezien men deze zwaarigheid zou kunnen verhelpen, door middel van anderen in stede te stellen, is goedgevonden, dat daarom de orde niet verbroken behoort te worden, en derhalve geraden geacht de boeken der H. Schriftuur over te zetten, in zulk een orde als die in den heiligen Bijbel staan, en dat des te meer, omdat door overzetting van de lichtste boeken de overzetters bekwaamer zullen kunnen worden, om te lichter de zwaarste te vertalen.

DE TWAALFDE ZITTING.

Den 24en November, Zaterdagvoormiddag.

Zijn eenige vragen voorgesteld, behoorende tot de overzetting des Bijbels.

Hiervan was de eerste, of in alle die plaatsen, in welke van God gesproken wordt, in den tweeden persoon enkelvoud, dit, naar het exempel van andere natiën zal moeten uitgedrukt worden door het Nederlandsche wordeke du, en desgelijks de Nederlandsche woorden van den tweeden persoon in het enkelvoudig getal, daarop slaande, enz., dan of het beter zou zijn, dat men de aangenomen manier van spreken behield.

Van weerszijden verscheiden argumenten bijgebracht zijnde, is met meerderheid van stemmen geoordeeld beter te zijn, dat in die plaatsen het wordeken Gij, nu gebruikelijk, behouden worde, dewijl dat nu nochtans door al de Nederlanders, volgens een oude gewoonte in het enkelvoudig getal gebruikt wordt, en voornamelijk, omdat de Nederlandsche woorden des tweeden persoons, in het enkelvoudig getal, die bij het woordje

dy behooren, nu reeds lang buiten gebruik geraakt zijn, en een ruw, onaangenaam, en ongewoon geluid geven in de Nederlandsche ooren.

De tweede quaestie was, hoe men het woord Jehova in het Oude Testament moest overzetten. Of men het in de Nederlandsche taal moest behouden, dan of men het door het woord Heere, zooals reeds lang geschiedt, of een dergelijk zoude moeten uitdrukken. Er is voor raadzaam geoordeeld, dewijl er geen bekwaam en gebruikelijk Nederlandsch woord is, waarmede de kracht van dit woord uitgedrukt kan worden, dat de overzetters, het woord Jehova door het woord Heere vertalen zullen, en dat dit woord met groote letters in den tekst uitgedrukt worde. Maar daar het woord Jehova een bizonderen nadruk schijnt te hebben, dat men daar een sterretje zal zetten, en het woord Jehova aan den kant stellen. Ook zullen de overzetters vermaand worden, waar dit woord de punten heeft van het woord E l o h i m, te letten, of het in die plaatsen niet meer bekwaamlijk door het woord God als door het woord Heere zou kunnen vertaald worden.

De derde quaestie was, of de eigennamen des Ouden Testaments uitgedrukt moeten worden, gelijk ze luiden in de heilige taal, dan of men ze behouden zal, gelijk ze nu in de gewone overzetting gelezen worden. Er is goedgevonden die te behouden, gelijk ze nu gelezen worden, tenzij dat misschien behouden, maar waar eenige verandering noodig schijnt, zal men die op den kant aantekenen.

Eindelijk is gevraagd, of het niet goed ware, voor deze nieuwe vertaling eenige goede beschrijving van plaatsen en gewesten, waarvan in het Oude en Nieuwe Testament melding gemaakt wordt, idem van chronologiën, dat is, tijdregisters, en genealogiën, dat is, geslachtsregisters, daarbij te voegen. Er is geoordeeld, dat zoodanige beschrijvingen wel profijtelijk zouden zijn, en aan het einde des Bijbels gesteld mogen worden, maar dat de overzetters zich daarmede niet behoorden te bemoeien, en voornamelijk, dat men zich wachten moest om beschrijvingen, die of niet zuiver of niet zeker zijn, daarbij te voegen; idem, dat men in de beschrijving der kaarten, of in de titels nergens beelden bij schildere, die ergernis zouden kunnen geven.

Er is ook geoordeeld, dat men de overzetters vermanen moet, dat zij een volledig register van de zaken en woorden, met een hetere uitlegging der Hebreeuwsche namen, er achteraan stellen.

Idem, opdat men in de deputatie der uitleggers en overzieners ook acht zou mogen nemen op de afwezenden, zijn de namen der afwezenden genoemd en aangeteekend, die in iedere Provincie, voor de overzetting en overziening van dit werk, de bekwaamsten gehouden werden.

DE DERTIENDE ZITTING.

De 26en november, maandagnamiddag.

Is in deze Synode verkiezing gedaan van de overzetters en overzieners des Ouden en Nieuwen Testaments. De E. Heeren, Martinus Gregorij, en Symon Schotte, hebben de stemmen vergaderd, en met meerderheid van stemmen zijn gesteld tot overzetters des

Ouden Testaments, Johannes Bogermann u s, Predikant van Leeuwarden, Guilhelmus Baudartius, Predikant van Zutfen, en Gerson Bucerus, Predikant van Veere. Het allernaast kwam aan hen, met de meeste stemmen, Antonius Thysius, Professor der H. Theologie aan de Hoogeschool van Harderwijk. En tot overzetters des Nieuwen Testaments zijn verkoren, Jacobus Rolandus, Predikant van Amsterdam, Hermannus Faukelius, Predikant van Middelburg, en Petrus Cornelij, Predikant van Enkhuizen. Aan hen zijn, wederom met de meeste stemmen, het naast bij gekomen Festus Hommius, Predikant van Leiden, Antonius Walaeus, Predikant van Middelburg, en Jodocus Hoingius, Rector der groote School van Harderwijk.

Eer men gekomen is tot benoeming en deputatie der overzieners, hebben de Utrechtsche, die van de zijde der Contra Remonstranten waren gecommiteerd, verzocht, dat de deputatie der overzieners uit de Utrechtsche Provincie uitgesteld mocht worden, totdat die Kerk van bekwame herders voorzien zou zijn. Op dit verzoek is goedgevonden, die deputatie uit te stellen, totdat zij door de Kerken van het Sticht van Utrecht in eene Synode met algemeene stemmen, en met toestemming en goedkeuring der overzetters en overzieners, mochten verkoren worden. Tot overziening van de overzetting des Ouden Testaments, zijn gecommiteerd uit Gelderland, Antonius Thysius; uit ZuidHolland, Johannes Polyan de r, Professor der H. Theologie aan de Academie van Leiden; uit NoordHolland, Petrus Plancius, Predikant van Amsterdam; uit Zeeland, Jodocus Larenus, Predikant van Vlissingen; uit Friesland, D. Sibrandus Lubbertus, Professor der H. Theologie aan de Academie van Franeker; uit Overijssel, Jacobus Revius, Predikant van Deventer; uit de Provincie van Groningen, D. Franciscus Gomarus, Professor der H. Theologie aan de Academie van Groningen.

Tot overziening van de overzetting des Nieuwen Testaments, zijn gedeputeerd: uit Gelderland, Sebastianus Dammannus; uit ZuidHolland, Festus Hommius; uit NoordHolland, Gossuinus Geldorpheus; uit Zeeland, Antonius Walaeus; uit Friesland, Bernardus Fullenius; uit Overijssel, Johannes Langius; uit de Provincie van Groningen, Ubbo Emmius, Professor der Grieksche taal aan de Academie van Groningen.

CONCLUSIE

De geest van de Herziene Statenvertalers is dus niet dezelfde als die van de Statenvertalers! De HSV is dus geen herziene Staten Vertaling want dan zouden ze hebben voldaan aan hetgeen hierboven vetgedrukt is weergegeven. Het is een nieuwe vertaling afwijkt van het zuivere Woord van God zoals in de oorspronkelijke talen is weergegeven!

Een commissie van de HHK gaat de Herziene Staten Vertaling (HSV) beoordelen. Ze hebben bijna 10 jaar de tijd gehad om zich over de HSV een oordeel te vellen, en nu het water over de dijk stroomt gaan ze een commissie instellen. HHK let op uw zaak! Het NEE had al moeten klinken voordat de HSV gepresenteerd werd in Dordrecht, een plek die ze op geheel misplaatste gronden hebben uitgekozen. Onlangs gaf dr. P. de Vries in een RD artikel (10/12/2010) nog aan dat er voor een Bijbelvertaling geen kerkelijk mandaat nodig is. Luther en anderen werden daarbij aangehaald. Echter vergeten wordt de context te noemen waarin

toen de Bijbel werd vertaald door Luther. Ten tijde van Luther werd het gewone kerkvolk namelijk verstoken van de Bijbel. De roomse kerk pochte op het Latijn wat niemand begreep. Het was nood bij Luther om voor het volk de Bijbel in het Duits te vertalen. Van die context is bij de HSV geen spaan te bekennen. Dr. P. de Vries spreekt zich in het artikel ook niet onomwonden uit tegen de Herziene Staten Vertaling. Dat geeft ook al te denken. Zijn er nog herders en leraars die op Sions muren staan en **in het openbaar** voor de gevaren waarschuwen vanaf de kansel, en de schapen hun toebetrouwd, in deze zaak, leiding geven? Dus niet allen maar NEE zeggen, maar ook waarom!

M.G. van der Hoeven

[http://www.hetgekrookteriet.com/Diverse artikelen/HSV 2.html](http://www.hetgekrookteriet.com/Diverse_artikelen/HSV_2.html)